

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XIII. évfolyam, 10. szám • 2021. december

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Goldoni Fogadósnője, a Zentai Magyar Kamaraszínházból

Neonos kétfényben hangzott fel ismét az „Éljen Bacchus, éljen Ámor”-kezdetű pohár- és nézőköszöntő a szabadkai Kosztolányi Dezső Színházban, 2021. október 16-án, a Zentai Magyar Kamaraszínház vendégjáté-

kának kezdetén. Az előadás kiváló színpadi adaptációja a Goldoni-szövegnek, szórakoztató, de nem bántóan, újító, de nem teljesen ismeretlen, a nevetést pedig még a sokadszorra visszatérő gag-ekkel is garantálja.

A Hány János bemutatója a felvidéki Teátrumban

A felvidéki Teátrum Színház nagy sikerrel mutatta be Komáromban és Dunaszerdahelyen Kodály Zoltán Hány János című népszerű daljátékát, Dráfi Máttyás Jászai Mari-díjas érdemes művész rendezésében. Komáromban Kodály Zoltán özvegye, Péczely Sarolta énekművész is jelen volt a premeren, Dunaszerdahelyen

pedig teltházas előadás volt. Arról, hogy miért éppen a Hány Jánost tűzte műsorára a Teátrum, Dráfi Máttyás rendező, a következőképpen nyilatkozott: „Régi álmod volt – már diákkoromban is –, hogy Erkel Ferenc Bánk bánját és Kodály Zoltán Hány János című daljátékát valahol a Felvidéken színpadra vigyük.

Amerika Békéscsabán

A pódium közepén egy zenekar hangszerei – ígéretesen kezdődik a Made in Hungaria első felvonása. Mi, nézők sok-sok rock and rollt, ismerős szövegeket és a fiatalok lendületét várjuk ettől a darabtól, amelyet száz százalékgig meg is kapunk, sőt, az előadás még rá is tromfol az elvárásainkra. Egy család tér haza az emigrációból. A fiú a legfogékonyabb korszakban van, úgy érzi, a többieknek is meg kell mutatnia, milyen Amerika új stílusa: a rock and roll.

Peer Gynt búcsúzik

Utoljára látható a Peer Gynt című drámai költemény a Soproni Petőfi Színházban decemberben. Ezzel az előadással lezárul a főhős és a darab nagy útja. A leghűségesebb város teátrumának és a csallóközi Csavár Színháznak a koprodukciója Gál Tamás főszereplésével, Pataki András rendezésében a társulat elmúlt évtizedének legnagyobb művészi vállalásának és szakmai tétjének bizonyult. A soproni teátrum nagyot és merészet vállalt azzal, hogy 2019 novem-

berében műsorra tűzte Ibsennek ezt a cseppet sem könnyű alkotását. A mű kérdései ténylegesen az emberiség kulturális fundamentumaihoz tartoznak, mégpedig korszakokon, időhatárokon túlnyúlóan. Ibsennek ezt a munkáját ebből a szempontból nevezhetnénk akár kortárs darabnak. Nagy feladatot jelentett a drámai költemény színpadra állítása Pataki András Jászai-díjas rendezőnek, mert könnyen meg lehet bukni ezzel a darabbal.

Áldott, Béhes Karácsonyi Ünnepeket

ÉS SIKEREKBEŊ GAZDAG

Boldog Új Esztendőt kívánunk

*****

minden kedves olvasónknak!

25 éves a Szabadtéri Színházak Szövetsége

Európában egyedülálló a magyarországi szabadtéri színházi hálózat

Jubilál a Szabadtéri Színházak Szövetsége. 25 éves a szakmai szervezet, amelyhez országsszerte immár 14 rangos tagintézmény tartozik. Novemberi közgyűlésükön szóba került az is: 2021 nyarán összesen 450 ezer nézője volt a programjaiknak – ezzel megduplázták az egy évvel korábbi nézőszámot –, 60 bemutatót tartottak, 650 előadást játszottak. Jövőre pedig először rendezhetik meg a Szabadtéri Színházak Fesztiválját, jelentette be Pócza Zoltán, a Szabadtéri Színházak Szövetségének elnöke.

Ugyan hivatalosan 1997-ben jeyezték be – Gedeon József, a Gyulai Várszínház akkori igazgatója és Mátyás Irén, a Zsámbéki Nyári Színház akkori vezetője kezdeményezésére – a Szabadtéri Színházak Szövetségét, de már egy évvel korábban, 1996-ban megtartották alakuló ülésüket, amelyen megfogalmazták alapelveiket, köztük azt is, mit tekintenek szabadtéri színháznak, például ne csak befogadjon produkciókat, legyen saját bemutatója is. A csatlakozás kritériumai között pedig kezdettől szerepel: az intézmény legalább nyolc éve folyamatosan tevékenykedjen, együttműködjön a település önkormányzatával, vállaljon közszolgálati feladatokat is, műsorpolitikája a minőség és az értéktérítés igényével készüljön.

Pócza Zoltán, a Szabadtéri Színházak Szövetségének mostani elnöke – egyben a Kőszegi Várszínház igazgatója – a negyedszázaddal ez előtti indulást is felidézte a társaság novemberi, szakmai workshopkal egybekötött kőszegi közgyűlésén. „A szabadtéri színházak kultúrtörténeti hatása egyértelműen jelentős itthon és határon túl is” – ezekkel a szavakkal nyitotta meg az ülést Pócza Zoltán.

A szövetséghez idén újabb 2 intézmény – Szegedről és Zalaegerszegről – csatlakozott, jelenleg 14 tagszervezetük van 14 különböző

adottságú helyszínen: Agria Nyári Játékok (Eger), Esztergomi Várszínház, Gyulai Várszínház, Kisvárdai Várszínház, Kőszegi Várszínház, Kultkikötő (Balaton), Kvártélyház Szabadtéri Színház (Zalaegerszeg), Margitszigeti Színház, Nagyerdei Szabadtéri Játékok (Debrecen), Szarvasi Vízi Színház, Szegedi Szabadtéri Játékok, Szentendrei Teátrum, Városmajori Szabadtéri Színpad, Zsámbéki Nyári Színház.

Fekete Péter, az EMMI kulturális államtitkára levélben köszöntötte a Szabadtéri Színházak Szövetségét: „Magyarország szabadtéri színházi kultúrájának sokszínűsége egyedülálló. Ezeknek a tereknek – változatos programkínálatokkal, fesztiválokkal – jelentős szerepük van a helyi közösségi élet szervezésében éppúgy, mint a kulturális turizmus fellendítésében. Megerősítik a „jó itt élni” érzést! A messziről odalátogatók minden esetben sokszoros élményhez jutnak. Előadásaikra a vonzó környezet is inspirálóan hat, a helyszínek, a várak, a vizek, a természet erősen meghatározzák egy-egy produkció hangulatát akár történelmi helyeken, akár a Balaton, vagy épp a Holt-Körös mellett. Ezt támasztják alá a számok is: 2021 nyarán a Szabadtéri Színházak Szövetségének 14 intézménye 60 bemutatót és 650 előadást tartott, és összesen 450 ezer néző volt kíváncsi a produkciókra néhány hónap alatt! Ez tényleg végtelen öröm! Biztos vagyok benne, hogy a Kulturális Államtitkárság pályázati lehetőségei nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy ezt a szabadtéri sokszínűséget megőrizzük és közösen élvezhessük. Az Európában egyedülálló szabadtéri színházi hálózatunkra büszke vagyok, az ágazatban dolgozóknak gratulálok.”

Dr. Guller Zoltán, a Magyar Turisztikai Ügynökség vezérigazgatója szintén levélben üdvözölte a szakmai szervezetet. Egyebek mellett így fogalmazott: „A minőségi programoknak és kulturális eseményeknek óriási szerep jut a turizmusban is, hiszen a látogatók, akik egy-egy előadás

kedvéért felkerekednek, nemcsak a színházakat és az alkotók munkáját támogatják, de azokat a turisztikai vállalkozásokat is, amelyeket egy-egy utazás során felkeresnek. A Szabadtéri Színházak Szövetsége egy kiváló kezdeményezés, hiszen tagjai hozzájárulnak ahhoz is, hogy minél többen utazzunk, minél többen elin-

duljunk megnézni egy jó hírű darabot vagy színházi fesztivált.”

A közgyűlésen Pócza Zoltán elnök összegezte az idei nyári időszak eredményeit, tapasztalatait. A szövetség tagjainak közös jelmondata volt 2021-ben: „Szabadtéren – szabadabban”. Az ehhez kapcsolódó közös kommunikációs kampányuk jól sikerült – ezt jövőre erősítik is –, soha ennyien nem látogattak el a rendezvényeikre, az előző esztendőhöz képest több mint duplájára nőtt a szabadtéri nézőszám ebben az évben. Nyilván ehhez az is hozzájárult, hogy a járvány harmadik hulláma utáni nyáron a nézők már nagyon igényelték a kulturális élményeket, sokan maradtak itthon, és számukra leginkább a hazai szabadtéri hangulatos helyszínek tűntek a legbiztonságosabbnak.

Pócza Zoltán az ülésen jelentette be: 2022 nyarán megrendezhetik Budapesten az első Szabadtéri Színházak Fesztiválját a Kulturális Államtitkárság támogatásával. „Mind-

annyian létrehozunk rendkívül értékes saját produkciókat is, amelyeket még nagyobb nyilvánosság elé szeretnénk tárni. A fesztivál erre ad lehetőséget számunkra”, említette Pócza Zoltán.

A szakmai workshopkal egybekötött találkozón arról is szó esett, hogy a Szövetség tagintézményei a

Színház programjainak egy része a Petőfi emlékéhez kapcsolódik, s kiemelkedő esemény lesz az itteni nyitókoncert a Nemzeti Filharmonikusokkal. A Kisvárdai Várszínház a Magyar Színházak 34. Kisvárdai Fesztiválját tartja 2022. június végén. A Margitszigeti Színház, a Szegedi Szabadtéri Játékok pedig már meghirdette jövő évi programsorát.

A workshopon a tagintézmények vezetői elmondták, fontosnak tartják a kulturális államtitkárságnak az intézmények működését segítő és tematikus pályázatait, és kifejezetten örülnek, hogy a pályázati lehetőségek segítik a kortárs táncművészet bemutatását a nyári kulturális turisztikai szezonban. Kiss János, az EMMI Táncművészeti Bizottságának elnöke, a Magyar Művészeti Akadémia Alelnöke elmondta: „Óriási öröm a magyar táncművészetnek, hogy a nyári szabadtéri kulturális programokban hangsúlyosabban lehetünk jelen már 2022-ben: a szabadtéri színházak tevékenységét támogató pályázatban, amelyet az EMMI Kulturális Államtitkársága írt ki, a táncprodukciókkal való együttműködés új erős lehetőségként szerepel. A minőségi kulturális turizmus szempontjából is rendkívül fontos, idegenforgalmi, kulturális stratégiai jelentőségű lépés ez. Sokszor elmondtuk már: a tánc határokon átívelő nyelv, mindannyian kapcsolódhatunk hozzá.”

A Szabadtéri Színházak Szövetségének kőszegi találkozóján mindannyian egyetértettek abban: feladatuknak tekintik az akadálymentességre törekvését, a környezetudatos szemléletformálást is – több tagintézmény már bekapcsolódott a magyarországi Zöld Színházi Projektbe –, közös kampányt indítanak 2022 nyarán, terveznek egy átfogó közönségkutatást, s keresik annak az útját, miként csatlakozhatna a Szabadtéri Színházak Szövetsége az Európa Kulturális Fővárosa 2023 – Veszprém-Balaton kreatív régiós programjaihoz.

Vendégünk volt a Nemes Nagy Ágnes Gimnázium

November 23-án pályáorientációs napot tartottunk a színházunkban, ahol a drámatagozatos diákok széles palettán kaptak betekintést a Nemzeti múltjába, jelenébe és tervezett jövőjébe, amelynek talán közülük is többen lesznek aktív részesei. Addig persze hosszú út vár még rájuk, amely során a következő fontos állomás számukra a felsőfokú színházi tanulmányok elsajátítása lesz.

Épp ezért Rátóti Zoltán stratégiai igazgató a Színház- és Filmművészeti Egyetemről is tartott nekik rövid tájékoztatót, különös tekintettel a most végzős gimnazistákra. Hogy mégse csak információkat kapjanak, hanem a színház lényegéből, a játékból is felcsillanjon valami a nap során, az épületbejárást színésztérningek szaktították meg, amit Rác József és Szabó Sebestyén László színművészek vezettek az SZFE elsőéves színészhallgatói közreműködésével.

Kulcsár Edit, a MITEM főszervezője a nemzetközi nyitottság, a világszínházzal folytatott párbeszéd fontosságára hívta fel a figyelmet rövid vetítéssel egybekötött előadásában.

Berettyán Nándor a Karinthy Színház új perspektíváiról beszélt, lévén, hogy a Gimnázium és az általa vezetett teátrum egymás tőszomszédságában működnek.

A programot – amelynek gördülékeny lebonyolítása Kovács Ka-

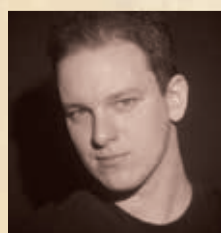
rolina, színházunk munkatársának érdeme – valójában a gimnázium vezetői kezdeményezték. Látva, hogy a diákok milyen rugalmasan,

érdeklődve vettek részt benne, úgy érezzük, érdemes hagyományt teremtenünk ezekből az őszi találkozókból.

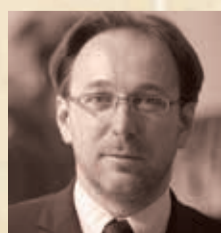
Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

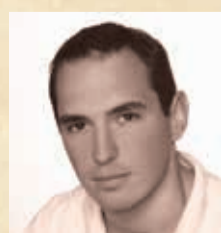
Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Kültéri színeszmúzeumot avattak a felvidéki Révkomáromban

A közelmúltban kültéri Színeszmúzeumot hoztak létre Révkomáromban, az 1952-ben alakult Magyar Területi Színház (MATESZ) – ma: Komáromi Jókai Színház – székhelyén. A színház épületéhez közeli Széna térre huszonnégy elhunyt színművész fényképe került. A megvilágított oszlopokon elhelyezett vízálló táblák és az ezekhez tervezett, hangulatos sétány méltó emléket állít a felvidéki magyar hivatalos színház első nemzedékéhez tartozó művészeknek.

A Színeszmúzeum ötletgazdája és megvalósítója az idén 88 éves elmúlt Lőrincz Margit, a Komáromi Jókai Színház Örökös Tagja, Pro Cultura Hungarica-díjas színművésznő, aki 1952-ben alapítója volt a Magyar Területi Színháznak. Ő több évtizede küzd azért, hogy ez a Színeszmúzeum létrejöhessen, s ezzel méltó emlékhely legyen egykori kitűnő, a Déryné-szí-

asztán megfelelnek róla. Abban az időben – az ötvenes-hatvanas években – nem volt módunk arra, hogy más színházakban is vendégszerepljünk. Ezért találtam ki ezt a Színeszmúzeumot, hogy mégis emlékezzünk a már nem közöttünk lévő színész-kollégáimra, akik még az első nemzedékhez tartoztak.” Lőrincz Margit szerint vannak, akik még emlékeznek ezekre a művészekre, vannak, akik a nagyszülőktől, szüleitől hallottak róluk, és vannak, akik csupán kíváncsiságból meglátogatják a Színeszmúzeumot.

A hagyományápolás iskolapéldája ez a Színeszmúzeum, hiszen egyrészt megismerteti az utókorral az egykor egyetlen hivatásos magyar színház (h)ősöket, másrészt méltó emléket állít azoknak a művészeknek, akik megalapították ezt a színházat, és az első tíz évét – a legkeményebb körülmények között – végig csinálták. Ez az időszak valóban

majd az Állami Faluszínház magyar együtteséből az 1950/60-ban érkező színészek közül azok, akik a Kassai Thália Színház megalakulását (1969) követően is a komáromi társulatnál maradtak, illetve a Magyar Területi Színház fennállásának második évtizedében azok az 1960-ig a színházhoz szerződött színészek, akik innen is vonultak nyugdíjba.

Az ünnepélyes átadón Dráfi Máttyás Jászai Mari-díjas érdemes művész, a Komáromi Jókai Színház Örökös Tagja Petőfi Sándor „Színeszdal” című versét tolmácsolta a jelenlévőknek, Gál Tamás, a Komáromi Jókai Színház igazgatója pedig Tóth László József Attila-díjas költő „A színész” című versét mondta el. Szabó Viktor, a színház társulatának tagja József Attila „A számokról” című költeményét adta elő. Köszöntőt mondott Keszegh Béla, Révkomárom város polgármestere. Lőrincz Margit beszédét követően a megjé-

nészsorsot (is) vállaló művészkollégáinak. „Ők mindnyájan hivatásuknak tekintették a színművészetet, és a legnehezebb időkben is kitartva, nyugdíjba vonulásukig a színház aktív tagjai maradtak.” – nyilatkozta Lőrincz Margit, majd így folytatta: „Ezek az emberek, nagyon kedves színész-kollégáim a leghetesebb körülmények között is helyt álltak.” A művésznő szerint nekik vagy nekik (is) köszönhető, hogy ma van még magyar színház az országban és működnek magyar színházak. „Én voltam a színház alapító gárdájának legfiatalabb tagja, ezért érzem úgy, hogy kötelességem emléküket megőrizni az utókoroknak.” – újságolta boldogan lapunknak Lőrincz Margit. Hozzátette: „Mint tudjuk, a színházat a pillanat művészete. Addig, ameddig tart az előadás, a közönség a színészre figyel, a nézők a végén tapsolnak,

„színház volt a színházban”, ennek a szállóigének a jó és rossz értelmében egyaránt.

A Lőrincz Margit nevét viselő kültéri Színeszmúzeum egy parki sétány formájában valósult meg Révkomáromban, az egykor vándorszínész Petőfi Sándor mellszobra mögött, ahol rendezett sorban, faszólopokon vízhatlan fényképek állítanak emléket a második világháború utáni felvidéki magyar színház első nemzedékének.

A tervezet kivitelezése Gerendás Norbert faragó mester, valamint Stefankovics József fényképész által került megvalósításra. Az esti órákban mindegyik fénykép egyéni megvilágítást kap, impozáns látványt kelt az egykori nagyon híres révkomáromi Rác-kert mellett. A szabadtéri parkosított Színeszmúzeum első oszlopjába az alapító tagok kerültek,

lentek – köztük az elhunyt művészek családtagjai, gyermekei, unokái, barátai, tisztelői – tapssal köszönték meg a Színeszmúzeum létrehozását.

A Komáromi Jókai Színház jövőre – 2022. október 1-jén – ünnepi megalakulásának 70. évfordulóját, elődjének, a Magyar Területi Színháznak legelső nemzedéke 1952 és 1960 között szerződött a MATESZ-hoz. A színház alapító tagjai a következők voltak: Fellegi István első igazgató, s a színészek: Bottka Zsuzsa, Bugár Béla, Ferenczy Anna, Gyurkovics Mihály, Húsvár Ferenc, H. Budai Mária, Király Dezső, Konrád József, Lelkes Magda, Lőrincz Margit, Siposs Jenő, Turner Zsigmond, Udvardi Anna. Közülük már csak Lőrincz Margit, a Színeszmúzeum alapítója és Ferenczy Anna érdemes művész él.

Tarics Péter

A magyar színházak Trianonja

A Nemzeti Színház által állított emlékmű – 2021. december 4.

Az immár több mint száz esztendeje szétszakított magyar színházi életnek állít emléket a Nemzeti Színház 2021. december 4-én. Bőjte Horváth István alkotása egy térképet és egy amfiteátrumot idézve mutatja be a trianoni döntés nyomán a határokon túlra került színházi központok és a határon belülről eső játszóhelyek összetartozását. Az emlékművet különleges virtuális kiállítás is kiegészíti, amely az 1918-20-as történelmi időpillanatban mutatja meg a magyar színházak Trianonját.

Hetven rendszeres magyar nyelvű játszóhelyből negyvennégy, tíz nagy színházi központból hat került az országhatárokon túlra a trianoni diktátum következtében. Ezek a számok is jól jelzik, mekkora csapást jelentett a magyar nyelvű kulturális életre, a színházi kultúrára az országrészek elcsatolása 1920-ban.

A Színházi Élet 1921-re kiadott évkönyvében megjelent „Elrabolt színházaink” című írásban az olvasható, hogy a háború előtt tíz olyan magyar város volt, amelyeknek az Országos Színeszgyesület és a Kultuszminiszter elsőrendű színházi engedélyt adott, közülük Kolozsvár, Arad, Nagyvárad, Temesvár, Pozsony és Kassa teátrumai kerültek át az utódállamok területére. Mindez azonban nemcsak az épületek elvesztését jelentette, a határon túli területek lakossága a magyar nyelvű színházástól, így a magyar szótól is megfosztatott. Románia, Csehszlovákia, Szerbia és Horvátország hatóságai néhol hatalmi szóval, néhol

még erőszakkal is megakadályozták a magyar társulatok működését. A magyar színházi élet Budapest utáni második legnagyobb központjában, Kolozsvárott például katonai erőszakkal távolították el a társulatot 1919. október 1-én.

Bár az események óta eltelt több mint száz év alatt nagyon sok minden változott, mégis fontos, hogy emléket állítsunk annak az eseménynek, ami a magyar kultúra, ezen belül a magyar nyelvű színház legnagyobb traumáját jelentette a 20. században.

Ezt a sajnálatos drámai pillanatot örökíti meg a Vidnyánszky Attila kezdeményezésére létrehozott emlékmű (Bőjte Horváth István alkotása), amelyet 2021. december 4-én, 11 órakor avattak fel a Nemzeti Színház épülete előtti Hajóorrban. Az emlékmű átadásán beszédet mondott Dr. Máthé Áron történész, a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnökhelyettese, valamint Bőjte Horváth István szobrászművész és Szarvas József színművész. Közreműködtek Berecz István és Kovács-Gál Nóra néptáncosok, Rosonczy-Kovács Mihály és zenekara, valamint Herczegh Péter, a Nemzeti Színház színművésze. Az emlékműhöz egy virtuális kiállítás is kapcsolódik, amit egy QR-kód segítségével, magáról a szoborról érhetnek el az érdeklődők. Az Országos Színház-történelmi Múzeum és Intézet dokumentum-összeállítása bemutatja az elcsatolt területek nagy színházi központjait, az állandó és ideiglenes játszóhelyeit, különös tekintettel az 1918 és 1920 között történetekre.

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Kodály Zoltán népdalai ma is égetnek

A Hány János sikeres bemutatója a felvidéki Teátrumban

A felvidéki Teátrum Színház nagy sikerrel mutatta be Komáromban és Dunaszerdahelyen Kodály Zoltán Hány János című népszerű daljátékát, Dráfi Máttyás Jászai Mari-díjas érdemes művész rendezésében. Komáromban Kodály Zoltán özvegye, Péczely Sarolta énekművész is jelen volt a premeren, Dunaszerdahelyen pedig teltházás előadás volt.

Az előadás címszerepét Pfeiferlik Tamás komáromi szólóénekes alakította, az öreg Hányt maga a rendező, Dráfi Máttyás játszotta. Őrsét Forgó Eszter alakította Komáromban, Csizmadia Lilla Kinga pedig Dunaszerdahelyen. Mária Lujza hercegnőt Illés Gabriella, Ferenc császárt és a bírót Grassl Ferdinánd, Napóleont Nagy Tibor, Ebelasztin bárót Wurcz Péter, Marci bácsit Kőszegi Németh József, Krucifix generálist és Muszka silbakot Tóth László, Magyar silbakot és az I. huszárt Bugár György alakítja. A darabban a Dunakeszi Szimfonikus Zenekart Farkas Pál vezényli, illetve a bösi Aranykert néptáncsoport fiatal táncosai lépnek fel, melyeket a dél-komáromi Gábor Klára és Bernáth Zoltán tanított be.

Arról, hogy miért éppen a Hány Jánost tűzte műsorára a Teátrum, Dráfi Máttyás rendező, aki egyben az öreg Hány Jánost is alakítja az előadásban, a következőképpen nyilatkozott: „Régi álmom volt – már diákkoromban is –, hogy Erkel Ferenc Bánk bánját és Kodály Zoltán Hány János című daljátékát valahol a Felvidéken színpadra vigyük. A Bánk bánt 2010-ben már bemutattuk, így most következett a Kodály-dalmű.”

Dráfi szerint Kodály Hány Jánosa a magyar lélek megtestesítője. „Tükör és példa egyaránt, a hűség, a bátorság, a indulat, a hősi virtus, a szárnyalás jelképe.” – vallja a jövőre 80 éves rendező, majd így folytatja: „A darabban szereplő dalok zöme népdalfeldolgozás, illetve népi motívumokra épülő zene. A magyar nemzet regélő nemzet, mesélő nemzet. Mindenki szívesen hallgatja a meséket, még a felnőttek is nagyon gyakran előveszik a mesék könyveket. Nagyon gyakran előfordul, hogy ezekben a mesékben túlzások vannak. Mégpedig olyan túlzások, melyeket szeretnénk, ha bekövetkeznének. Tulajdonképpen álmok ezek a mesék. Hány is álmodik, és a kocsmában mindenki szívesen hallgatja őt, egész egyszerűen azért, mert ők is azonosulnak ezzel a mesével. Mindenki tudja, hogy Hány soha nem fogta el a „nagy” Napóleont. Mindenki tudja, hogy ez nem igaz, mint ahogy azt ő a kocsmában állítja, ugyanakkor min-

denki erről álmodott, hogy akadjon már végre valaki, aki ezt a félőrültet megállítja.”

Pfeiferlik Tamás, aki a címszerepet játssza a dalműben, a követke-

zőképpen nyilatkozott a szerepéről, illetve Kodály daljátékának magyarokhoz szóló üzenetéről: „Ez az első címszerepem a Teátrumban, és nagyon hálás vagyok Dráfi Máttyás

művész úrnak, hogy felkért erre a szerepre. Lelkileg nagyon sokat ad számomra a Hány János címszerepe, főleg a tekintetben, ami a magyarságunkat, a magyar érzést illeti. Ilyen

vonatkozásban külön táptalaj ez a mű. Számomra mindig megtiszteltetés Kodály-műben szerepelni, ezért a Hány János nagy érték nekem. Amellett, hogy nagyon igényes ez a szerep, mindig feltölt. Nem érzem a fáradtságot az előadás után, habár a sok szöveg, az éneklés, a koreográfia sokat kivesz az emberből, de ez mindig kellemes fáradtság, pozitív kimerültség. Nagyon fontos a nézők, a közönség részéről az a kedves és örömteli fogadtatás, amit kaptunk/kapunk az előadások alkalmával. Látni az örömet a szemükben, hogy ismét szép estét szerezünk a számukra, sikerült kikapcsolódnunk, feltöltődniük. Ez adja nekem a feltöltődést, az ihletet és az energiát a tovább szerepalkotáshoz. A magyar szívnek, a magyar léleknek nagyon sokat jelent ez a darab, és számos olyan elem van benne, amely sajnos ma is időszerű. Azt üzeni ez az előadás többek között, hogy a magyar kultúránkat, a megmaradásunkat, a magyar lelkületet milyen szinten kellene tartani, művelni, hogyan kellene hozzáállni a nemzetiségünkhöz, a megmaradásunkhoz. Ilyen vonatkozásban is nagyon jó példa a Hány János, és rengeteg üzenetet hordoz magában.”

A Hány Jánost – Kodály Zoltán eredetileg öt „kalandból” álló – daljátékát először 1926-ban a Magyar Állami Operaházban mutatták be. Ezek alapján azt gondolhatnánk, hogy operáról van szó, azonban műfaját tekintve ez nem egyértelmű, ezért használjuk a daljáték, dalmű kifejezést. Egyrészt azért, mert nem igazán opera – jellegét tekintve sem –, másrészt népdalokra épül, és általa a magyar népdal (is) bekerült a magyar színházakba.

A trianoni békediktátum aláírását és a történelmi Magyarország szétverését követően, a Horthy-rendszer első évtizedében felerősödött az igény, a nemzeti nosztalgia, a népszínmű műfaja iránt. Amikor Kodály Zoltán a Hány János feldolgozásán gondolkodott, Garay János Az obsitos című elbeszélő költeményéből indult ki. Garay Hány János alakjának megteremtésével halhatatlan népi hőst adott a magyar nemzet számára. Kodály átértelmezte a népszínművet, természetesen a 19. század szellemében, a reformkor idealisztikus világa, a romantika kora ugyanis alkalmas volt Kodály tündérvilágának, ábrázolásának ábrázolásához.

Ennek a történelmi előzménynek a tudatában és a magyar nemzeti nosztalgia jegyében vitte színre a Teátrum a Hány Jánost, tisztelegve ezzel a magyar népmese, a magyar népdal és Kodály Zoltán életműve előtt.

Tarics Péter

Fotók: Szabó László

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Schütz Péter

Lengyel Tibor

LogoDepo
KREATÍV MŰHELY

facebook.com/LogoDepo

logodepo.hu

Pass Andrea: Finálé

Tudatipari végjáték - Hommage à Mark Fisher

A debreceni Csokonai Színház Lovardájában 2021. november 16-án tartották meg Pass Andrea Finálé című darabjának ősbemutatóját.

Volt egyszer, mert olyan is volt, hogy az ember úgy élte meg önmagát, mint egy vibráló csillagot, iparkodva pislákolni sokadmagával a sötétségben. És volt egyszer, mert olyan is volt, hogy az ember úgy ölte meg önmagát, hogy észre sem vette. Annyi történt, hogy nem akart többé sokadmagával pislákolni, ezért fogta az égálgát, fenekét feketébe mártotta, majd egyetlen fénylő csillagként, magára szegezte a mélyből bámészkodó tekintet. De a sötétre mázolt többi csillag is egyetlen akart lenni, tehát hígítóval jól megmosakodott, feketére festette az égálgát, és magára irányította a bamba tekintet. Így esett, hogy az a rengeteg csillag egyre közelebb ért a földhöz. A világló pontok ettől fogva árván neonlottak, a bambák szakadatlan felfelé kápráztak, még akkor is, amikor az ég szinte rájuk zuhant, és csak egy ökörnyal tartotta meg a fák felett. A madarak megszédültek, a halakban bent rekedt a buborék, a végtelen pedig, akár az aszfalt, síri csendben megkövült.

Történetünk pixelei, a legendás sztárpedagógus, Káldi Helga bukása és tanítványa, a kilenc éves Pál Berci rejtélyes halála köré szerveződnek. A mozaikokat olykor különös, máskor közepszerű közszereplők tologatják kedvük szerint, miközben könnyörtelenül peregnék az idő TikTok másodpercei, megalkotva az örök jelen szedületét. A Sodrás utcai általános

iskola titkát szereplőink netnarcizmusa, valamint ürüléke keni össze. A valóság, mint egy százlábú eliszkol az égő égő fénye előtt, repedésbe bújjik, csak éjszaka merészkedik elő, hogy átsétáljon az alvó ábrázaton. Szereplőink álmaiban még felsejlik valami a múltból, egy Nirvana-dal vagy egy Rembrandt-festmény, amit reggel egy frissítés könnyedén kitoról. Kollektív tudatkimerülésben ébrednek, önként jelentkezve a felejtés Fináléjába, hogy eljászhassák a bukott anyagok műsorát.

A Finálé című előadás, ahogy a címe is jelzi, egy végállapotot mutat meg, a darab szereplői egy szimbolikusan is értelmezhető történeten keresztül jutnak el egy „mentális végpontra”. Hogy ezután az apokaliptiszis következik vagy valami jónak a kezdete, még nem tudni. A dráma már szinte elkészült, mikor olvastam egy interjút Gulyás Mártonnal, aki nevével nevezte azt a jelenséget, amiről a darab szól: „tudatipar”, ami azért jött létre, hogy normalizáljon olyan társadalmi igazságtalanságokat és egyenlőtlenségeket, amik a termelési rendszerünknek köszönhetőek, és így intenzíven befolyásolják társadalmunk működését. Többek között Mark Fisherre, a brit kultúrakutatóra hivatkozott, akinek írásai felvillanyozóan inspiráló elméleti háttérrel gazdagították munkánkat, és számos gondolata, fogalmi leleménye be is épült a darabba. Az előadást eredetileg 2020. decemberében mutattuk volna be, bízunk benne, hogy a vírus megkímél minket, és ezúttal eljutunk a premierig. (Pass Andrea)

November 30-án Bodor Panna saját személyiségzavarának coming outját feldolgozó *A hisztérika* című darab premierjét tartották meg a Pincészinházban.

„Az előadás, amelyet az Ébredések Alapítvánnyal és a Nyitnikék Magyar Antistigma Kezdeményezéssel közösen hoztunk létre, egy mentális egészség coming out. Az én coming outom. Elmesélem azt az életrajzszakaszt, amikor diagnosztizálva lettem egy személyiségzavarral. Sőt, tulajdonképpen hárommal is. Szeretnék aktívan tenni a mentális betegségek stigmatizálása ellen.

Hiszem, hogy a láthatatlan sérüléseket éppen olyan komolyan kell venni, mint a fizikait.

Remélem, hogy ez a gesztus hozzájárulhat ahhoz, hogy könnyebben tudjunk beszélni a lelki küzdelmeinkről.” (Bodor Panna)

Hogyan javíthatom meg a lelkem? Ha megjavítom, talán önmagamot is elveszítem? Reakciót akarok, de nem arra, aki vagyok. Arra nem kérek, köszönöm. Az nem szerethető ugyebár. Arra akarok reakciót, aki lenni akarok a szemedben. Meg arra, aki a tiédben. Meg a tiédben. Vagy esetleg te tényleg megpillantanál?

Bodor Panna: Szabadúszó dramaturg, szövegíró. 2018-ban végzett a Színház- és Filmművészeti Egyetem színházi dramaturg szakán, Jákfalvi Magdolna, Kárpáti Péter és Upor László osztályában. Írói és dramaturgi munkái között javarészt színházi nevelési előadásokat és gyerekdarabokat találunk, valamint független produkciónál.

Bodor Panna: A hisztérika

Első rendezését az Ódry Színpad mutatta be.

A hisztérika izgalmas kísérlet, hiszen ezúttal a saját életét és gondolatait teszi ki a színpadra.

Escuela de Teatro Cuarta Paredben végzett színészként, majd hazaköltözött, hogy újra felfedezze Budapestet. Idén diplomázott a Színház- és Filmművészeti Egye-

Buzási Fanni: Szabadúszó színész, drámapedagógus, gyógypedagógus. A Göllner Mária Regionális Waldorf Iskola drámatanára, mellette a KuglerArtban, az RS9-ben és

2017-ben négy hónapot töltött páciensként Tündérhegyen, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet Pszichoszomatikus és Pszichoterápiás Rehabilitációs Osztályán, ez a saját élmény inspirálta az előadás létrejöttét.

Borsos Luca: Szabadúszó színész, drámainstruktor. Öt évig élt Spanyolországban. A madridi

tem drámainstruktor drámajáték szakán. Másfél éve a Stereo Akt társulat tagja. A MU Színházban először a Queendom előadásban lépett fel, majd itt töltötte szakmai gyakorlatát is, melynek fókuszában a közösségi programok, tánc beavatkozás és az OPEN Fesztivál szervezése állt. Szeret mozogni, közösségekben alkotni és kertészkedni.

a MU Színházban alkot, több tanztermi színházi nevelési előadásban játszik. A drámapedagógiát Kaposi Lászlónál, a színházi nevelést a Kerekasztal Színházi Nevelési Központnál tanulta.

Molnár Dávid Márk: Az ELTE Bölcsészettudományi kar esztétika mesterképzésen tanul. Sokévnnyi amatőr színjátszás- és professzió-

nális büfés, jegyszedő, ruhatáros tapasztalat után 2019-ben Sardar Tagirovsky asszisztenseként dolgozott.

Balázs Júlia: Szabadúszó dramaturg. 2018-ban végzett a Színház- és Filmművészeti Egyetem színházi dramaturg szakán, Jákfalvi Magdolna, Kárpáti Péter és Upor László osztályában. Legutóbb Salgótarjánban, majd független színházi produkciónál dolgozott dramaturgként.

Molnár Anna: Szabadúszó látványtervező. A Magyar Képzőművészeti Egyetemen végzett alkalmazott látványtervező szakon. Azóta elsősorban független színházi alkotókkal dolgozik. A látványtervezés mellett fest és bábokat készít.

„Borsos Luca és Buzási Fanni empátiás és érzékeny játékának köszönhetően nem csupán leskelődünk valakinek a betegsége után, hanem mi is felismerjük magunkat egy-egy tünetben. Felismerjük a szeretet, az elfogadás, az elismerés és a dicsérettel iránti vágyakozást, ismerős a szakítással járó fájdalom, a kötődni vágyás, az egyedüllétből való félelem és a másikkal való együttélés nehézsége is – csak éppen mások a mértékek, mint a személyiségzavarral küzdőknél.” (NÉMETH FRUZSINA LILLA: MERJÜNK CSENGETNI, szinhaz.net)

„Bodor Panna az első pillanattól nyíltan vállalja, hogy a darab saját élményeiből táplálkozik. Mégis megdöbbentő a bátorság, amivel élete legszégeyenteljesebbnek titulált dobozkáit nyitja fel előttünk. Teszti mindezt kellő öniróniával, humorral és őszinteséggel.” (Kultura.hu)

Természetesen a rock and roll!

Made in Hungária: a rock and roll hazai születése, egy fiú és egy lázadás története. Ki tudna a darabról többet mondani, mint Fenyő Miklós?

– Azt mondta az előadásunkról, hogy az életével játszunk. Volt olyan, a darabhoz köthető helyzet, amikor tényleg úgy érezte, az életével, a jövőjével, az egzisztenciájával játszik valaki?

– Az élettemmel játszotok – ezt poénnak szántam. A valóságban nem volt ilyen helyzet. Voltak necces szituációk, amikor felmerült a pályamódosítás lehetősége. Szerencsére minden helyzet azt sugallta, hogy folytassam.

– A film és természetesen a darab színházi adaptációi is mások és mások. Figyelemmel kíséri-e a békéscsabai próbafolyamatot, vagy bízik benne, hogy flottul megy majd minden?

– Semmilyen hírem nincs a próbákra vonatkozóan, de optimista vagyok. Biztos vagyok benne, hogy a rendező értelmezése helyénvaló lesz, jó kezében vannak a szerepek, jó színészek fogják játszani. A dalszövegekre nagyon kényes vagyok. Halasi

Imre rendezte már a Hotel Mentholt Miskolcon, így akár fel is hívhatna, ha szükség lenne rá.

– A humor és az ismert dallamok határozzák meg az előadásunkat. Sokan írtak már a dala-iról, a koncertekről... Mi a titka Fenyő Miklós zenéjének, hogy ennyi év után is ütni fogja a taktust a nézőtérén az sok láb?

– Természetesen a rock and roll! Ez az egyik komponense a daloknak, de ami sokkal fontosabb: a szövegvilág. A szöveglelemények, az, hogy többféleképpen lehet értelmezni a dalokat. Sajátosan magyar szövegek, a magyar társadalomról – ez az egyes számú titka, amitől nagyon magyar, nem amerikai. A rock and rollt én importáltam az országba, az én nevemhez kötődik. Együttesben 16 évig játszottam, utána egyedül, Fenyő Miklósként léptem fel, a dalok az én világlátásomat tükrözik, az én vallomásaim, 450 fölött van a számuk. Van erre egy már-már klisé-számba menő mondatom: aki engem ismerni vágyik, elég, ha a dalaimat ismeri. Majdnem meztelenre vetkőzöm a dalszövegeimben. Ez is a dolgom!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Amerika Békéscsabán A Made in Hungária a Jókai Színházban

A pódium közepén egy zenekar hangszerei – ígéretesen kezdődik a Made in Hungária első felvonása. Mi, nézők sok-sok rock and rollt, ismerős szövegeket és a fiatalok lendületét várjuk ettől a darabtól, amelyet száz százalékiig meg is kapunk, sőt, az előadás még rá is tromfol az elvárásainkra.

Egy család tér haza az emigrációból: tízezer kilométert tesz meg immár hazafelé a Fenyő házaspár (Nagy Erika és Tomanek Gábor) és fiuk, Ricky (Ormándy M. Keve), hogy megpróbáljon beilleszkedni a legvidámabb barakk szürke paneltársadalmába. A fiú a legfogékonyabb korszakban van, úgy érzi, a többieknek is meg kell mutatnia, milyen Amerika új stílusa: a rock and roll. Rickyt gyanakvással fogadják, meg kell harcolnia az elismertsé- gért, a régi barátnéért, új bandát kell alapítania, hogy megszülethessen a Hungária együttes.

Egy fiú lázadását, egy irigylésre méltó generáció forrongását látjuk, amely elfojtva ugyan, mégis boldog akar és tud lenni. Nem számít, hogy dobozból kell rádiót eszkábálni, hogy éjjeliszekrényből születik a hangfal, a lényeg, hogy a szabadságot jelentő zene velük tudjon maradni. A barna öltönyös Bigali elvtárs (Csomós Lajos) és az ő tájszólásán lehet ugyan röhögni, mégis ő az, aki az embertől elveheti a hangszereit, és azt vitethet el a rendőrrel, akit akar. A fiú és az ő macska-egér játéka hol egyikük, hol másikuk sikerével vég-

ződik, a darab végére azonban Bigali a banda talpraesettsége és egy kis szerencsének köszönhetően alulmarad, és a Hungária együttes elindulhat a siker felé vezető úton.

Halasi Imre rendező a színház fiatal tehetségeit hívta színpadra. Ormándy M. Keve hangját mintha erre a szerepre teremtették volna, hibátlanul énekel, kettőseik Nagy Róberttel (Jerry Lee Lewis szerepében) kiválóak, és nem marad el mellettük Kiss Viktória (Vera) sem. Aki a másodsorú megszólaló Krokodilkönnyeket meghallgatja, nem egykönnyen fogja elfelejteni, ahogyan emlékezetes az NDK-s lányok fellépése is. A mellékszereplők közül Lévai Attila (Ricky ellenlábas, Röné szerepében), Szász Borisz (Kis Nyíró) és Laszko Viktor (Rudi) vonja magára a figyelmet alakításával, de ne vegyük el a reflektorfényt a Viharsarok Táncszínház tagjaitól sem: bármelyik jelenetet dinamikussá és boldog ünnepé tudják varázsolni. Remek koreográfiájuk Kerekes Judit munkája, asszisztense, Lehoczi Orsolya (Soltinszky Juci szerepében) maga is táncol, méghozzá kiválóan. Kiss Kata jelmezei a hatvanas évek színeit és mintáit idézik, a csaknem húsz zeneszám alatt a táncosok újabb és újabb ruhakölteményekben jelennek meg.

Egyed Zoltán elképesztően ötletes díszlete a kivetítéssel együtt a darab számos helyszínét meg tudja jeleníteni. Látjuk a frissiben felhúzott panelházakat, köztük az oly jellemző

betonpaddal, a mozit, a koncert-helyszíneket, de egy szempillantás alatt itt terem a színpadunkon maga Amerika is a csillogó autókkal és a pálmafákkal.

Feltétlenül ki kell emelni az előadás humorát: nem csak a jellemkomikum, hanem a helyzetek ábrázolása is gyakorta fakaszt nevetést a nézőtérén. Halasi Imre szellemes Made in Hungária-rendezése a közönség kedvére van, mindvégig szórakoztató tud maradni úgy, hogy közben bemutat egy fél évszázaddal ezelőtti kort, egy nagy generációt. Az előadás főszereplője természetesen a zene: már a második számnál legszívesebben táncra perdülne a közönség. Tudjuk: nem kis varázslat ez 2021 novemberében.

Szilágyiné Szabó Ágnes

„Nagyon emberi pillanatokban látjuk őket...”

A Váratlan találkozások szereplői, Földesi Ágnes Villő és Tege Antal vallanak a darab jellemeiről, helyzeiteiről. A darabot a békéscsabai Jókai Színház tűzte műsorára.

– *Milyen ember Amy és Michael? Olyan, mintha Michael lenne a kezdeményezőbb.*

Földesi Ágnes Villő: A darab egy pontján Amy elmondja, hogy az élete kicsúszott a kezéből. Mindnyájan ismerünk olyan embert, aki annak ellenére, hogy például rendkívül intelligens vagy tehetséges valamiben, egyszer csak valamilyen törés hatására gyökértelenné válik, és nem találja a módját annak, hogyan tegyen eleget a kötelességeinek, vagy egyáltalán hogyan találjon vissza a „normális” életbe... Azt hiszem, ebben az érzelmi bizonytalanságban embertípustól függetlenül dominál a félelem - Amy esetében a szeretetlenségtől és a magánytól. Az ő története ebből a szempontból sikertörténet: miután eléri a mélypontot, felismeri,

hogy újabb lehetőséget kapott egy másfajta élet kialakítására. Képesé válik kontrollálni az alkoholfüggőségét, és újjáépíti magát. Majd szembejön vele az, amitől mindig is félt, de amire titkon mégis vágyott; a spontaneitás. Méghozzá egy olyan embertől, akiről azt hitte, hogy már nem tud meglepetéseket okozni számára.

Tege Antal: Az, hogy mit gondol magáról az ember, és milyen valójában, az az életben is néha különbözik. Michael sikeres drámaíró, három gyereke és nagyszerű felesége van – mi baja lehetne? Azt gondolja, hogy neki mindent szabad. Amikor vége szakad a kapcsolatuknak, akkor jön rá, hogy hibát követett el. Nem tudom, mit gondol Amyről. Szereti. Azt mondja, amikor elválnak, hogy Amy tökéletes. Van két ember, aki nem veszi észre, hogy egymásnak vannak teremtve. Elvesznek maguktól tíz évet.

– *Egy férfi és egy nő története – olyan sokszor láttuk már ezt. Bernard Slade sitcom-író, a darab*

lírai komédia. Megható vagy humoros inkább a Váratlan találkozások?

Tege Antal: Az angol cím kifejezőbb: Special occasions, azaz különleges alkalmak. Tíz évig élnek külön, és találkoznak életük meghatározó pillanataiban, a gyerekek koncertjén, karácsonykor, Amy esküvőjén, Michael anyjának temetésén, egy hullámvasúton a vidámparkban. Van ebben nevetés és sírás is. Pont a váratlan, különleges alkalmak miatt nagyon emberi pillanatokban látjuk őket.

Földesi Ágnes Villő: Muszáj oldással kísérni az eseményeket, mert ezt a darab műfaja is megkívánja - egyszerűen így van megírva, hogy van benne humor. Ettől viszont nincs elkönnyítve a történet. Biztos vagyok abban, hogy minden néző számára lesz olyan jelenet, ami a témája miatt érzékeny pontot érint, de a mi dolgunk ebben a másfél órában csupán tapintani ezeket a pontokat, és elmesélni egy olyan történetet,

ami arról szól, hogy van két ember, akik szeretik egymást. Aztán döntéseket hoznak, amik végül nemcsak a saját, de a másik életére is mély hatással vannak.

– *A Váratlan találkozások egy része, úgy tudom, pszichiaternél játszódik. Ott érezzük magunkat biztonságban, ott tud ez a pár mindent kibeszélni? Ilyen a modern ember?*

Földesi Ágnes Villő: Amy csoportterápiára jár, mert szüksége van egy közegre, ahol szabadon beszélhet az érzéseiről. Ez szerencsés, ideális tulajdonság a felépüléshez, de hát ugye ez egy színdarab... Azt hiszem, a hétköznapi életben az elfojtás jellemzőbb. Válaszolva a kérdésedre: szerintem nagyszerű dolog, hogy segítséget kérni már nem ciki, és egyre szélesebb a módszerek palettája is. Lassan beépül a kultúránkba, és előbb-utóbb, lehetősége szerint mindenki megtalálhatja a számára legmegfelelőbb segítséget, ha szeretné. A hitelesség és a józan ész határain belül abszolút támogatom.

Tege Antal: Michael tíz pszichiaternél jár a történet során, Amy az anonim alkoholisták gyűlését látogatja. Ezekben a beszélgetésekben mutatkozik meg, milyen ember Mic-

hael. Első körben a tanácsalanság viszi oda, utána a feleségét vádolja. Nem nyugodt beszélgetések ezek, nem úgy kell elképzelni, hogy fekszik a díványon, és mesél.

– *Ha jól tudom, minimális díszlettel, inkább a helyszínek jelzésszerű megjelenítésével fogjuk látni a darabot. Szeretitek ezt a megoldást? Nagyobb teret ad a színesi játékra?*

Földesi Ágnes Villő: Viszont nagyon sokat öltözünk... Ez technikailag ugyanúgy plusz koncentrációt igényel, amíg nem áll be egy jól megszokott automatizmus a jelenetváltások alatt. Szeretem a kis terek intimitását, mert külön feladat játszani a mértékekkel, de ez ugyanúgy elmondható a nagyszínpadról is, ezért most hirtelen azt mondanám, elsősorban technikai hangolás tekintetében érzek különbséget, érzelmileg és fejben ugyanúgy jelen kell lenni. De természetesen ez például darabtól, rendezéstől, szereptől stb. is függ.

Tege Antal: Szándékos volt ez a minimális tér. Fekete-fehér színeket látunk, kellékből is a lehető legkevesebb van, hogy a történetre figyeljenek.

Szilágyiné Szabó Ágnes

„Nincs kizárva, hogy még mindig szeretem”

Az ember nem mindig abba szerelmes, akibe kellene – ezt sok-sok közhelyeszerű mondattal és példával lehetne illusztrálni. Ha az ember bolondul valakiért, nem hat sem érdem, sem az érvek. Ha pedig az illető történetesen a saját exébe szerelmes, vagy legalábbis nem tud tőle elszakadni – nos, ott kezdődik a probléma. Váratlan találkozások, a békéscsabai Jókai Színházban.

„Nem szabad azt hinnünk, hogy megbuktunk. Talán nem volt bennünk több.”

Bernard Slade Váratlan találkozásainak hősei, Amy és Michael a házassági évfordulójukra kapott ajándékok között beszélgetnek – kár, hogy már nem házasok. Szinte lopva válnak el, Michael egyik nőtől fut a másikig, némelyiket Amyvel is összeismerteti, aki sokkal nehezebb-

ben tud megszabadulni a házasságuk emléktől. Michael azt szeretné, ha Amy ott ülne a premierjén az első sorban, az apja, a gyerekek és Vanessa, Michael új párja mellett. A nőt Amy új munkahelyére is elviszi, hogy bemutatassa, hiszen az asszony is családtag. Amy szíve mindig megdobban, amikor a férfival találkozik – Michael ezt sokáig nem látja, ahogyan a saját érzelmeivel is nehezen kerül tisztába.

Nemcsak dialógusokat, hanem a kettejük találkozásait értelmező, félbevágott beszélgetéseket is hallunk: Michael a folyton lecsereált pszichiaterekkel próbálja rendezni az életét, a fehér középosztály szokása szerint definiálja magát, ahogy mi is tennénk. Író vagyok. Van három gyerekem és egy feleségem. Ja, már nincs... Amy az Anonim Alkoho-

listák gyűlésén vall magáról, hogy megoldást keressen a problémáira, amelyeket bátran ki mer mondani. Ahogyan az életben, a darabban is csak akkor várhatnak továbblépést, amikor megérlelik saját magukban az elhatározást. Amy eleinte valakinek a felesége, csak aztán lesz belőle újra építész és szabad ember, Michael maximalista író, aki irigyli Amy lazaságát. Egyikük mindig válságban, rossz passzban van. Egyikük sem szenved kevésbé, mint a másik – csak nem ugyanakkor. Ahogy egy Balzac-regényben, Michael lefelé, Amy felfelé tart.

„Besétálsz ide, felkavarsz bennem mindent.”

Két tetőpont tartja Bernard Slade lírai komédiáját: Michael anyjának temetésére Amy szó szerint beesik, hogy támogassa, de meg

is zavarja volt férjét, aki jópofának találja, hogy szelfizzen a kicsit főkötőre, kicsit lekváros bődönre emlékeztető urna mellett, a telefonról vezérelt, itt-ott el nem talált zenétől kísérve. A másik tetőpont kettejük elkeseredett beszélgetése Amy esküvője előtt, abból az abszurd helyzetből kiindulva, hogy Michael le akarja beszélni volt feleségét, hogy összeházasodjon a legjobb barátjával, Irával, aki egy „impotens, gültüszemű csiga”, és mellesleg még mindig a férfi ügyvédje. „Új esküvői ruha?! Ennyire rossz volt a házasságunk?” – kérdezi megütözve Michael, aki kötelességének érzi, hogy jelen legyen, ha már a közös gyerekeket „használja” Amy koszorúlánynak.

Akkor fordul a kocka, amikor Amy is Michael életét kezdi élni:

laza házasságban él, szeretőket tart – ekkor jön rá Michael, hogy mit veszített. Amy keresett építész lesz, van presztízse, elfogadja az életét: lehet irigyelni. Hogy mennyire happy az az end – az legyen az előadás titka.

Brestyánszki B. R. könnyed átirata, amely – írjuk a javára! - mai korunk beszélt nyelvén szólal meg, nem holmi poros, kilúgozott Broadway-mese. A könnyekig megható helyzetek gondolkodnivalóval látják el az embert, de fel is oldódhatunk a nevetésben. Katkó Ferenc rendezése kiváló és mesterkéletlen, méltó ehhez a két nagyszerű színészhez, Földesi Ágnes Villőhöz és Tege Antalhoz.

Mesterien kidolgozott, hibátlan előadást láttam. És nem utójára.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Történelmi táncvarázslat

Ősbemutató a soproni népszavazás tiszteletére

Megelevenedik a száz évvel ezelőtti soproni népszavazás története a színpadon. Nagyszabású táncelőadásként, magyar ősbemutatóként látható a leghűségesebb város teátrumában az És mégis élünk produkció, népes szereplőgárdával, a helyi Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar közreműködésével, Oberfrank Péter és Kóczán Péter vezényletével. Somogyváry Gyula regényéből Szarka Gyula írt szimfonikus művet. Katona Imre nevéhez fűződik a librettó. A darabot Demcsák Ottó rendező-koreográfus vezetésével a Sopron Balett adja elő felnőtt, középiskolás és felsős bérletben kétszer 45 percen.

A háttérben dolgozókkal, szereplőkkel, kórusral, 23 tagú zenekarral együtt mintegy hetvenen dolgoztak azért, hogy színpadra kerüljön az ideai színházi évad ünnepi bemutatója a város történelmi pillanatairól. Somogyváry Gyula műve két szerelmi szállal átszőve a Rongyos Gárdáról és harcai által kikényszerített 1921. december 14-én megtartott soproni népszavazásról szól, melynek keretében a város polgárai Magyarországhoz való tartozásuk mellett döntöttek. Hálából a város megkapta a Civitas Fidelissima (leghűségesebb város) címet.

A Szélyes Andrea által tervezett jelmezeknek köszönhetően korhű ruhakavalkád látható a színpadon. A helyszínek változását vetítésekkel, animációkkal, korabeli fotók felhasználásával oldották meg Madarász János "Madár", az ország kiemelkedő világitástervezőjének vezetésével.

Szarka Gyula alkotása nagyívű, drámai csúcspontokkal, váltásokkal telített, erős, dinamikus, igényes, filmzenei hangulatot áraszt, ilyen a dallamvezetése. A klasszikus művet Nagy Szabolcs hangszerelte és így játsszák azt a soproni szimfonikusok, akik a zenekari árokban gőzerővel dolgoznak azon, hogy tényleg átütő erővel szólaljon meg az új darab kísé-

rőzenéje, kórusral kiegészülve.

Demcsák Ottó a tőle már megszokott fúziós technikát alkalmazott a most készülő táncműben. Klasszikus, modern, kortárs és art jazz stílusok keverednek a koreográfiáknál. A Sopron Balett teljes társulata mellett Horváth Renáta fiatal helyi táncos tanítványai közül 18-an szintén részt

tovább fejleszteni, más dimenzióba emelni, hogy a történet cselekményvezetése, a mű mai napig ható üzenete, gondolatisága megmaradjon. Két szerelmi szál és egy társadalmi dráma zajlik a színpadon. Somogyváry Gyula regénye számomra az áldozatvállalásról szól a Rongyos Gárda példájával. Arról, hogy jártak

kat elérni - mondta a Harangozó-díjas Demcsák Ottó.

Példaértékű hit

- Egy város, de mondhatnám bátran, egy ország ünnepe, ilyen magasztos történetre zeneművet alkotni megtisztelő. Ugyanakkor még soha nem írtam ilyen hosszúságú szimfonikus művet, ebben a stílusban ez az első, ezért kihívást, feladatot jelentett ennek a 80 perces darabnak a végső formába öntése. Amikor olvastam Somogyváry Gyula művét egyszerre volt felemelő, katarzist hordozó élmény számomra, ugyanakkor Trianon miatt belső fájdalmat éreztem. Nemcsak azért, mert felvidéki magyar vagyok, hanem eszembe jutott, hány magyarlakta határon túli területen jártam, koncerteztem, s akkor is csak a kérdések merültek fel bennem, hogy miért történt ez meg egy országgal. Amikor viszont megérkezett a regényből készült táncmű forgatókönyve, Katona Imre színpiszisa, a szerelmi szálakkal átszőtt történet jelenetekbe, képekbe ágyazva, leültem a zongora mellé, majd elővettem a gitáromat és a belső emóciókra, az adrenalinnal bíztam magam. A feladat, a történet, a téma, a műszellemsége inspirált. Mindez kiegészült azzal, ami bennem, a lelkemben zajlott a személyes tapasztalataimon keresztül - mondta Szarka Gyula, aki hozzátette: amikor stúdióba vonult, a végső hangszerelés kialakításában Nagy Szabolcs segítségére számíthatott, akivel párhuzamosan dolgoztak a dalokon. Így készült el a szimfonikus mű, amely dallamaiban, telített hangzásvilágával alkalmazkodik a tánc, a mozgás mély, sokszínű, hatásos érzelmi kifejező eszközeit előtérbe helyező élményszerű hangulat megteremtéséhez.

Arra kérdésre, számára milyen emlékezetes pillanatok, gondolatokat hordozott Somogyváry Gyula

vesznek a nagyszabású produkcióban.

A produkció rendező-koreográfusa az előadást a személyes sorsok, illetve a geopolitikai trauma köré építi. Szerinte a hűség elképzelhetetlen lelki erő nélkül, ehhez hozzátartozik az Istenbe és emberbe vetett hit. Ezt is megjelenítik.

Az összefogás példája

- Nagy felelősség egy regényből készült adaptációt színpadra állítani,

előttünk olyanok, akik nagy hittel, konfliktusokat vállalva tenni akartak a társadalomért, az országért, településeikért, szülőföldjükért. Hittek abban, hogy Trianon után sem szabad feladni. Kiálltak önmagukért, családjaiért, szeretteikért, hazájukért. Megmutatták, hogy egy ilyen igazságtalan történelmi helyzetben is lehet áldozatvállalással építeni a közösséget, egymás életét, csak meg kell fogni a másik kezét, mert együtt lehet a jövőért tenni, sőt, a történelem kerekét is megfordító nagy célo-

története, ennek a szimfonikus műnek a megírása, azt válaszolta: ez a történet megmutatja, ha magyar nép összefog, akkor képes nagy dolgokat elérni, bármilyen igazságtalanság éri is. Példaértékű az a hit, hazaszeretet, hűség, tántoríthatatlan erő, amely körbeveszi ezeket a napokat, a Rongyos Gárda harcaitól egészen a sorsdöntő népszavazásig. Ahogy megfogalmazta: Somogyváry Gyula művét mindenkinek el kellene olvasni legalább egyszer, sok tanulságot hordoz, különösen a mának.

A történet:

Somogyváry Gyula regénye szinte teljesen történelmi tényeken alapul. Egy testvérpár romantikus szerelmi történetében hazánk egyik legtragikusabb - és egyben legfelémelőbb - korszakát idézi fel, az 1920-21-es éveket. Dersy Péter az első világháború poklában távházasságot köt a szegény Évával, hogy az így hozzájuthasson egy nagyobb örökséghez. Péter testvére, Géza - a könyv főszereplője - 1921-ben találkozik Évával, aki elmondja neki, hogy bár mindenki Péter haláláról beszél, ő mégis reménykedik és várja ura hazatértét. Nemsokára Gézát Sopronba rendelik, ahol tanúja lesz a nyugat-magyarországi eseményeknek. A cselekmény ezután két szálon fut: Géza élményeinek és Éva gyötrődésének a leírásán. Péter hazakerül, s bár vagyonát elveszti, ennek ellenére boldogan élnek Évával. Géza pedig végül feleségül veheti szerelmét, Violát. A regény bemutatja azt a helyzetet, amikor Trianon döntéshozó urai Nyugat-Magyarországot is el akarták csatolni - a háborúban ugyancsak vesztes - Ausztriához. De akadt egy maroknyi népesség, amely fellázadt az igazságtalan döntés ellen. Egyetemisták, gazdalegények, veterán frontkatonák, volt különítményesek, magyarok, németek, horvátok harcoltak az országrész megmaradásáért. Hősies küzdelmük a híres, kikényszerített népszavazásig vezetett, ahol Sopron a leghűségesebb magyar városnak bizonyult. Az És mégis élünk lélekemelő története az igaz hazafiasság regénye.

Peer Gynt búcsúzik

Utoljára látható a Peer Gynt című drámai költemény a Soproni Petőfi Színházban decemberben. Ezzel az előadással lezárul a főhős és a darab nagy útja. A leghűségesebb város teátrumának és a csallóközi Csavar Színháznak a koprodukciója Gál Tamás főszereplésével, Pataki András rendezésében a társulat elmúlt évtizedének legnagyobb művészi vállalásának és szakmai tétjének bizonyult.

A soproni teátrum nagyot és merészet vállalt azzal, hogy 2019 novemberében másorra tűzte Ibsennek ezt a cseppet sem könnyű alkotását. A mű kérdései ténylegesen az emberiség kulturális fundamentumaihoz tartoznak, mégpedig korszakokon, időhatárokon túlnyúlóan. Ibsennek ezt a munkáját ebből a szempontból nevezhetnénk akár kortárs darabnak. Nagy feladatot jelentett

a drámai költemény színpadra állítása Pataki András Jászai-díjas rendezőnek, mert könnyen meg lehet bukni ezzel a darabbal. Ő bízott az alkotógárdában, a színház háttér dolgozóiban, a csapatában. Katona Imre dramaturgban, Gyarmathy Ágnes díszlet és jelmeztervezőben, Varga Gábor dzsesszenészben, és persze a színészekben, akik Gál Tamás vezetésével parádés alakításokat nyújtanak. A rendezőnek pedig határozott elképzelései, gondolatai, voltak arról, miként is lehet izgalmasan, tartalmasan, érvényesen, látványosan színpadra állítani a darabot. A visszajelzések szerint ez sikerült.

Az egész stábot megmozgató, sokszereplős produkció nagy utat járt be. A leghűségesebb városon kívül játszották Komáromban, Dunaszerdahelyen - ott felállva ünnepelték a nézők a stábot - részt vett a Magyar Színházak XXXII. Kisvárdai Fesztiválján, ahol az Aase anyót megformáló Horváth Zsuzsa a legjobb női mellékszereplőnek járó elismerést kapta meg, a Papot alakító Boráros Imre pedig életműdíjat vehetett át.

Komáromban bérletes produkcióként, Pozsonyban a Szlovák Nem-

zeti Színházban vendégelőadasként volt látható idén októberben a Peer Gynt, amelyből tavasszal tévéjáték készült Sopronban. A világhírű többször megállította a darab útját, most decemberben egy pótelőadással lezárul Peer utazása és ennek a produkciónak a története.

A Peer Gynt címszereplője a Jászai-díjas Gál Tamás. Aaseként Horváth Zsuzsa Jászai- és Aase-díjas színművész látható. A Gomböntőt Eperjes Károly Kossuth- és Jászai-díjas színművész játssza. Dove apóként a Jászai-díjas Kovács Frigyes lép színpadra. Solvejget Molnár Anikó alakítja. A Pap a Kossuth-díjas Boráros Imre.

A többi szerepben sok figurát életre keltve Ács Tamás, Savanyu Gergely, Kiss Szilvia, Papp Attila, Farkas Tamás, Marosszéki Tamás látható. A mozgás Rovó Péter munkája. A három táncos: Gara Lídia, Szalai Dóra, Alekszej Batrakov. A zene Varga Gábor nevéhez fűződik. A zenésztársak, Kónyai Flórián hegedűn, Sárközi Gábor nagybőgőn és Stöckert Ádám ütőhangszereken játszanak az előadásban. A díszlet- és jelmeztervező a Munkácsy-díjas Gyarmathy Ágnes, a zenei vezető Oberfrank Péter Liszt-díjas, érdemes művész. A dramaturg Katona Imre, a rendező a Jászai-díjas Pataki András.

Ismét kinyílik a soproni Varázskönyv

Műsoron A padlás jövőre is

A padlás című kirobbanó sikerű és erejű produkcióval búcsúzik az évtől a Soproni Petőfi Színház társulata. Az előadást december 30-án este hét órakor, 31-én pedig délután három órakor tekintheti meg a közönség a leghűségesebb város teátrumában Pataki András rendezésében. A zenekaros, emlékezetes hangzásvilág, a színészek magas szintű teljesítménye, a legendás történet, a slágerré vált dalok kicsikre és nagyokra egyaránt hatottak eddig is. A stáb már készül, hogy újra kinyissa a Varázskönyvet, mert januártól is műsoron marad a darab.

Az elmúlt évek egyik emlékezetes sikerét érte el A padlás stábjá a soproni színházban. A darabot 2020 október elején tűzte másorra a teátrum a közönség nagy várakozása mellett. Több alkalommal székükből felállva, vastappsal ünnepelték a darabot színpadra állító csapatot. Amikor majd hét hónapnyi kényszerzünet után ismét kinyitottak a színházak, a félig mese, félig musical volt az, amely a nagyszínpadon várta a nézőket. A padlás Sopronban bekerült a színház históriáskönyvének aranyoldalaira.

A musical több mint harminc évre visszanyúló történetében először fordult elő, hogy nem zenei alapról, hanem minden egyes alkalommal a színpadon játszó 25 tagú zenekar kíséretében szólaltak meg az előadás legendássá vált dalai Oberfrank Péter vezényletével. A szimfonikus átíratot maga a zeneszerző, Presser Gábor és Holló Aurél, az Amadinda együttes tagja készítette még 2009-ben, s

azóta is csiszoltak a művön, így az országban ezt a változatot még senki nem játszotta. Sőt, az idei fertőrákosi barlangszínházi szezon szenzációjaként a produkció főszereplői Presser Gáborral énekelhettek három dalt az ikonikus musicalből.

A rendező Pataki András abba az időbe, évbe - 1986-ba - vitte a történetet, amikor a musical dalai megszülettek. Ebben az esztendőben volt a csernobili atomkatasztrófa, ekkor kapott ki a magyar labdarúgó válogatott 6:0-ra a szovjet csapattól a mexikói labdarúgó világbajnokságon. A darabban utalnak Papp Istvánnak, a Videoton Elektronikai Vállalat akkori vezérigazgatójának felettébb gyanús halálára. Az időutazás és a retró hangulat mellett Pataki András szerint a mesébe ágyazott műtalan egyik leglényegesebb üzenete, hogy materiális közegben is létezik a transzcendens világ a szellemekkel együtt, a gonosztevők lélekben megjavíthatók és van élet a halál után. S, ez egy olyan korszakban is így volt, amikor a kilátástalanság érzése és a nyugati szabadság iránti vágy mellett az égi világba vetett hit segítette az embereket.

A történetben szereplő szellemek repülését az országban egyedüli, nemzetközileg is elismert színházi reptető csapat biztosítja. Akad olyan művész, aki a zsinórpaddás nyolc méteres magasságból fejfel lefelé ereszkedik le a színpadra.

A padlás csapata:

Az előadásban a Rádióist Papp Attila játssza. Sünit Molnár Anikó formálja meg, a Mamókát Szócs

Erika alakítja, Barrabás-Révész szerepében Marosszéki Tamás látható. A Herceg Savanyu Gergely, a Lámpás Orbók Áron, a Kölyök Kisfaludy Zsófia, a Meglőkö Kiss Noró. Témüllerként Major Zsolt, Detektívként a Jászai-díjas Kovács Frigyes lép színpadra. Az Útege Rovó Péter, Robinson, felvételtől, Mikó István Jászai-díjas, érdemes művész. A szobor Füsi Zsolt. A koreográfus és scenikus Szakál Attila, a jelmeztervező Szélyes Andrea. A díszlet és rendezés a Jászai-díjas Pataki András munkája. A fénytervező Kovács Ferenc. A korrepetitor Sárdy Barbara, a kreatív munkatárs Pomezanski György. A vizuális tervező András Fruzsina. A rendezőasszisztens Simon Andrea, az ügyelő Horváth Dávid. Az előadás két karmestere Oberfrank Péter Liszt-díjas, érdemes művész és Tassonyi Zsolt.

Anatevka – Chagall ecsetjével

A Hegedűs a háztetőn az Operettszínházban

Ügyesen balanszíroz az újszerűség és a tradíciók között az Operettszínház 2021-es előadása a Hegedűs a háztetőn musicalből. A téatrumban különleges hagyománya van magának a népszerű darabnak, hiszen annak idején, Magyarországon itt mutatták be először 1973-ban, majd hosszú kényszerpihenőre küldte az akkori rendszer, ezután 1985-ben ismét elővették, most pedig egy több szempontból is frissített változatban láthatják a nézők. A júniusi premiert júliusban szabadtéri bemutató követte, majd ősszel (november 21-én) ismét a kőszínházban debütált a 2021-es adaptáció.

Ha valaki azt gondolná, hogy a musical műfaja csupán arra jó, hogy tuti jegybevételt hozzon egy színháznak, és nem lehet belőle érvényes kortárs olvasatot nyújtani, annak nagyon rossz hírem van: lehet. Ha valaki azt gondolná, hogy egy ilyenféle olvasat, egy stilsztikailag is kiválóan helytálló színházi értelmezés nem születhet meg egy olyan téatrumban, amelynek nem kimondottan a művészeti kísérletezés a profilja, annak még rosszabb hírem van: de igen. Az Operettszínház legújabb adaptációja a Hegedűs a háztetőn című musicalből éppen ilyen. A produkció több elemében is újat tud hozni, a látvány esztétikai minőségében, a koreográfiában, a szövegvilágában, szereposztásában, miközben nagyszerűen hozza a „kötelezőt”, vagyis tökéletesen megfelel azoknak a nézői elvárásoknak is, amelyekkel a darab

jó ismerői, vagy a musical zenéjét kedvelők ülnek be a színházba.

A mostani színpadi adaptációt kettős minőségben is Bozsik Yvette jegyzi, rendezte és koreografálta is a művet. Erős és nagyszabású víziót tett színpadra tervezőtársaival (Khell Zsolt díszlet-, Berzsényi Krisztina jelmeztervezővel). A bevezetőben említett kettősség, vagyis az újdonságok és a tradíciók nagyszerűen kimért elegye jelenik meg a teljes színpadi látványban, a koreográfiában, a jelmezekben és a díszletben egyaránt, egyszerre képes modern és korhű benyomásokat kelteni ez a markáns vízió, amelynek egészét átlengeti Marc Chagall festői világának tiszteletteljes (néhol egészen egyértelmű) megidézése. A színpadkép is finoman szürreális, viszont nem bonyolult. A földi világ fölé magasodó, álomszerűen megvilágított (világi-

tástervező: Dreiszker József), körbefutó emelvényen többnyire csak a hegedűs alakja (Kiss-Balbinat Ádám) tűnik fel, felette felhők, a színpadon központi elemként jelenik meg Já-kob lajtorjája, melyen keresztül Tevje folyamatosan kapcsolatot próbál teremteni Istennel. A háttérben a fal egyszerre idéz egy nagy gerendákból rótt kerítést, vagy házat (ami Oroszországban szokványosnak mondható), ugyanakkor kissé futurisztikus, a tülkörszerű felületek vibráló játéka-kának köszönhetően. A jelmezek ügyes patchwork-megoldásai, batikolt hatású paszellszínei szépen simulnak a látványvilághoz. Bár kontúrjukat tekintve realiztikusan hűnek tűnnek, részleteikben a festői töredezettséggel „modernizálnak”. Bozsik Yvette munkáját nemcsak a következetesen végiggondolt scenikai megoldások dicsérik, a koreográfiában is nagyot

alkotott: úgy tudta becsempészni a kortárs tánc energikus kifejezőmódját, hogy közben tökéletesen kielégíti azt a nézői igényt is, amely elvárja, hogy olyan elementáris hatásokat kapjon, mint amilyenek Norman Jewison filmfeldolgozásában érték. Az esküvői jelenet üveges tánca például pontosan ugyanolyan zsigeri hatást ér el, mint a filmben (bravó a táncárnak!), de ugyanebben a jelenetben a szemlélőnek az is feltűnhet, mennyire finoman groteszk mozgásformákkal dolgozik a koreográfus, épp csak picit elrajzolt mozdulatok teszik idézőjelbe az esküvői táncot. Nem skanzen akar mutatni az alkotó, nem az a cél, hogy valamiféle etnográfiai hitelességű képet kapjunk, hanem elemel, pontosan ugyanolyan absztrakcióval a mozgás nyelvén, mint amit Chagall a festészetben megalkot a falujából. Tevje lesántult

lovának külön szót szentel, mintha csak az előbb említett festő egyik látomásából elevenedne meg a lovacska. A koreográfiát egyenesen bravúrroznak tartom.

Fontos megemlíteni még azt is, hogy a zenei hangzást tekintve nagyon szépen kimunkált az előadás (zenei vezető: Pfeiffer Gyula, karigazgató Szabó Mónika). Mind a zenekar, mind az énekkar tökéletesen teljesít, nagy szó ez, ugyanazt a hangzást képesek előállítani élőben a nagy zenei apparátust igénylő részekenél, mint amit a stúdióban felvett változatokban is hallhatunk, nagyon szépen szólnak ezek a muzsikák. Külön említésre méltó Kiss-Balbinat Ádám teljesítménye a hegedűs szerepében, rendkívül ügyesen oldja meg elképesztően összetett feladatát, hegedül, táncol és játszik, hol démoni, hol szelídebb, angyalibb

figuraként követi le a színpadi történeteket, maga a színtiszta allegória.

Tudom-tudom, hogy a zene „adja el” a musicalt is, de azt hiszem, nem mindegy az sem, milyen a szövege. Idétlen hasonlattal, a zene a szoftver, a szöveg a hardver. Ebben az előadásban vadonatúj fordítással dolgozik az Operettszínház, ez a hardver pedig szerintem remekbe szabott, mesteri munka. Orbán János Dénes fordításának számos előnye van, az egyik, hogy szerencsésen fosztja meg a szöveget a korábbiiban sajnos tetten érhető fellengzős, vagy negédes-gicsces stiliztikájú szavaktól, s ez főleg a dalok szövegében kimondottan üdítően hat a mai fülnek. Ahol kell, lágy, ahol kell szúrós és szókimondó, ahol a helyzet úgy kívánja, humoros és élettel teli. Mellőzi a „slágergyanús” (gejl) fordulatokat, s ez a nyelvi frissesség már rögtön az elején rabul ejti az erre fogékony fület. G. Dénes György fordításában például így hangzik a lányok dala: „Mézédes ákáca méhecske száll,/nékem is kell férjecske már./Nem kell, hogy túl szép, hogy túl jó legyen,/csak férjecske kell nekem. [...] Oly mindegy, hogy sakter vagy bakter,/de szíve az lágy legyen, mint a vaj./Mézédes ákáca méhecske száll,/nékünk is kell férjecske már./Raktáron van tán egy kedves legény,/ki csodára vár.../Úgy mint én.” Orbán János Dénes verziójában szerencsére az álmodozó fiatalok ma is teljesen lélekteljes romantikája hangzik fel, mindenféle szíriuszosság és „rózsaszín cicanyelv” nélkül: „Ébren vagy álmában kit vár a lány,/Édes kis szép, ábrándos lány?/Jó férjet, rút férjet, bárkit találsz,/Csak legyen az én babám! [...] Papácska tudóst kívánna.../Mamának még egy gróf is kevés./És nekem? hát elég egy férfi, csak legyen is férfi, az istenért!/Ébren vagy álmában vár rá a lány,/Bájos kis szép, ábrándos lány,/Egymásé leszünk, jaj, van még remény,/Már holnap talán,/Ő meg én.”

Ezen túl, a prózai szövegekben is kellemeesen modern, a kortárs néző számára jól befogadható nyelvezet fogalmaz a fordító (pl. „Nem

díjazom, Uram!”). Előszeretettel használja prózai és a dalbetétekben egyaránt a magyarban egyébként is közkeletű jiddis szlenget (kóser, córesz stb.), és kellően merészen a legismertebb betétdalban is ezekkel operál, sőt odáig is elmerészkedik, hogy még a mindenki által jól ismert, emblematikus sort is felülírja. „Ha én gazdag volnék/Dajdaj didi dajdaj dam –,/Naphosszat csak –/Didi diga dam –/Lébecolnék gondtalan. [...] Ha én ajser volnék/Dajdaj didi dajdaj/Diga diga didi dajdaj dam –,/Naphosszat csak –/Didi diga dam –/Lébecolnék gondtalan./Az lenne a kóser/Dajdaj didi dajdaj/Diga diga didi dajdaj dom –./Nem lesz córesz –/Bidi bidi bom –./Ha én végre meggazdagodom.”

Ahogy említettem, a prózai részekben is újít Orbán János Dénes szövege, ami sok helyen szikárabb, ugyanakkor sokszor plasztikusabb mondatokat eredményez. Jó ritmikával használt ismétlődő fordulatok szabnak keretet a prózai szövegrészeknek is (például: „különbség tévesség eleven és holt közt!” – ismétlik időről időre). Jót tesz ez az eleven stílus a humornak, és a drámaiságnak egyaránt, utóbbira szemléletes példa az a jelenet, amikor a harmadik lány esetében tépelődik Tevje. Az eddig ismert szövegváltozatban ez így hangzott: „Bocsássak meg? Hogy bocsáthatnék meg nekik? Megtagadhatok mindent, amiben hiszek? Egyrészt megtagadhatom a saját gyermekemet? Másrészt: hátat fordíthatok a hitemnek, a népemnek? Ha mindent odaadok, belőlem nem marad semmi. Na de másrészt... nincs másrészt. Nem, Chava, nem!” Ebben a fordításban: „Fogadjam el őket? Mégis, hogyan? Tagadjak meg mindent, amiben hiszek? Vagy ellenkezőleg, tagadjam meg a saját gyermekemet? Másrészt fordítsak hátat a hitemnek, a népemnek? Ha ennyire meghajlok, akkor kettétörök... Másrészt... nincs másrészt. Nem, Háva! Nem és nem és nem!” – látszólag apró különbségek ezek, de sokkal drámaibb hatásúvá teszik a szöve-

get. Nem beszélve arról, hogy ennek a szövegrésznek a tartalma is ütősen hangzik ma, és minden bizonnyal rezonálni fog a nézőben...

Szintén kétségtelen erénye ennek a fordításnak a költőiség. Számomra az egyik csúcspontja ennek az esküvői jelenet dalszövegében van, amely túl azon, hogy az angol nyelvi változat eredeti szépségét is visszaadja, és maradéktalanul illeszkedik prozódijában a zenéhez, még egy magyarul is tökéletesen érvényes versszöveget eredményez. „Nap kél – nap hull, nap kél – nap hull, fürgén száll az év./Elylő ligetünkre hó hull,/Zöldet hoz tavaszunk majd még./Nap kél – nap hull, nap kél – nap hull, néhány perc a lét./Őszből tél, tavaszunkból nyár lesz, sírunk, majd/Nevetünk is még.”

Úgy vélem, ezek a szövegmondások nagyon-nagyon sokat tesznek hozzá az előadáshoz, ahhoz, hogy kortárs nézőpontból is tudjuk élvezni ezt a darabot. Igaz, biztosan lesznek olyanok, akiknek szokatlanul hat majd, ám sokat segít az elfogadásban az író remek prozódiai érzéke és ebből fakadóan a szövegek énekelhetősége, illetve mondhatósága. A színészek ugyanis, úgy érzem, eleve sokkal természetesebben, „nyelvükre állóbban” kezelik a szöveget, és bírom abban, hogy előbb-utóbb más teátrumokban is megjelenik majd ez a változat.

A szereplőgárda is tartogat meglepetéseket. Az általam látott szereposztásban Tevjét Homonnay Zsolt alakítja, akinek a karakterisztikája üdítően szakít a „mackós” Tevje-figurákkal, bár ez önmagában nem teljesen új keletű, hiszen egy-két feldolgozásban már történtek ilyen kísérletek. A meglepő választás ellenére kiváló alakításnak lehetünk tanúi. Homonnay Zsolt tejesemberre picit határozottabb, mondhatni keményebb a megszokottnál, nem feltétlenül jóságosan „papás”, inkább sarkosabb a figura, mint akit már eddig is megtipt az élet. A zordabb külső azonban itt is érző lelket takar, a lírai részeket is nagyon szépen hoz-

za, például a Szeretsz engem? dala és jelenete pontosan annyira érzelmes amennyire kell, jó arányérzékét bizonyítja, hogy nem csúszik át az érzélgősség határán, pedig ebben a jelenetben ez nagyon nehéz. Goldét Kalocsai Zsuzsa játssza, aki talán kicsit túl „elegáns” ehhez a szerephez, de nagyszerűen megoldja: tartásos, megalkudni képtelen asszonyt kapunk, s ez jól egészíti ki partnere Tevjéjét, még annak papucs-viselkedése is érthetővé válik. A lányok is remekül helytállnak: a Cejtelt játszó Gubik Petra és a Hódelít alakító Széles Flóra mellett új színfoltként tűnik fel Kelemen Fanni, mint Háva, bájos és kitűnő hangú adottságokkal megáldott jelenség. Mindhárman nagyon erősen hozzák a figuráikat, szépen énekelnek, tökéletes összhangot tudnak teremteni a partnereikkel. Közülük leginkább Dénes Viktor tűnik ki (Mótel Kamzolja) karakteresen megrajzolt naivitásával, és remek énekhangjával, kicsit halványabb, de pontos Pesák Ádám Percsikje és talán az ifjonti bizonytalanságból fakadóan, de túlságosan kimódolt Pál Péter Fegyekája. Akár meglepetésszerűnek is mondhatnánk, de hát nem az, nagyon jól eltalált figura Jente, házasságközvetítő szerepében Oszwald Marika, aki számomra emlékezetesebb alakítást nyújt a már említett klasszikus filmváltozat Jentéjénél.

Fotó: Art&Lens Photography

A Hegedűs a háztetőn mostani előadásának számomra a legnagyobb erénye, hogy picit „mellélép” a műfajnak. Nemcsak egy történetet akar elmesélni, hanem azt is, amit erről a történetről gondolnak az alkotók, akiknek szemmel láthatóan határozott véleményük van erről a világról. És ez egyáltalán nem baj. Egyáltalán nem baj, ha egy történetet erős okkal mesélünk el. Nagyon nem baj, ha Joseph Stein és Jerry Bock musicalének a mi számunkra is van mondandója azokon az örök dimenziók túl is, amelyek a családi és emberi viszonylatokra vonatkoznak. Mert Tevje története nem csupán a házasságról szól, nemcsak egy apa

küzdelme a családjáért, nem pusztán a lányaival vívott elfogadás-harc, hanem mementója egy közösség – jelen esetben a zsidóság – tragédiájának is, és igenis minden kulcsmondat benne foglaltatik, ami ezzel kapcsolatban csak fölmerülhet, legszembeötlőbb ez a hagyomány-megújulás kérdésében. A családi szálon túlmenően (és a történelem további menetének ismeretében) igen komolyan elgondolkodtat ez a történet arról, vajon mi képes megtartani egy közösséget hosszú távon. A gyökerekhez való ragaszkodás? A hajlékonyság, mindig, mindenhez? Ady éppen a zsidósággal összevetésben úgy fogalmaz rólunk, magyarokról: „És mi nem leszünk majd szétszórva,/Árvult, de mégis győzedelmes fajta:/Minket korszakok tűz-dühe nem edzett/S fölolvast az világ kohója/S elveszünk, mert elvesztettük magunkat.” Igazzá válhat vajon ránk nézve ez a disztópia? Tevje, a tejesember története mire taníthat minket? Hajolni? Törni? Kitartani? Rengeg kérdés merülhet föl az előadás kapcsán az emberben, még akár egy bizonyos Moise Zaharovics Sagalov nevű festő életét is végiggondolva, aki feledni nem tudta, hát Párizsban álmolta tovább a gerendaházakat, a szürkés-kék lovacskákat és tehénkéket, de még a hegedűt is. Egy szóval nem baj, ha sokkal mélyebb gondolataink támadnak erről a történetről, még akkor is, ha látszatra olyan köntösben jelenik meg, amely végül is a szórakoztatást szolgálja. Látványos táncok, jól ismert, fülbe-mászó dallamok, humorral átítatott párbeszéd, s bizonyos értelemben happy enddel végződő párkapcsolati sztorik. A Hegedűs a háztetőn kiválóan alkalmas darab arra, hogy kissé ellépjene az alkotók a musicaljátás formái és tartalmi hagyományaitól. Hiszen, ha jól belegondolunk, a mi régi hagyományaink is újak voltak egyszer, nemde?

Ungvári Judit, Színi Krónika
Fotó: Art&Lens Photography
Fotó: Juhász Éva
Fotó: Mahunka Balázs

A felszarvazott Ámor

Goldoni Fogadósnője, a Zentai Magyar Kamaraszínházból

Neonos kékfényben hangzott fel ismét az „éljen Bacchus, éljen Ámor”-kezdetű pohár- és nézőköszöntő a szabadkai Kosztolányi Dezső Színházban, 2021. október 16-án, a Zentai Magyar Kamaraszínház vendégjátékának kezdetén.

Carlo Goldoni A fogadósnő című komédiáját a zentai társulat 2019. december 14-én mutatta be, eredetileg kissé eltérő szereposztásban. Mészáros Tibor jelenleg látható rendezésében és díszletében Lőrinc Tímea helyett Székely Bea lép szöke-loknis Mirandolinaként a küzdőtérre, hagyva, hogy körülötte nevetésgesre marják egymást vitriolos és helyenként szórakoztatóan együgyű szócséplésükkel az érte epedő férfiak. Az előadás kiváló színpadi adaptációja a Goldoni-szövegnek, szórakoztató, de nem bántóan, újító, de nem teljesen ismeretlen, a nevetést pedig még a sokadszorra visszatérő gag-ekkel is garantálja.

A kellékek nélküli Kosztolányi-térből eltűnő, szöke, karján talán csupán lemosható tetoválást viselő Mirandolinát két, mustársárga öltönyös, golfjátékot imitáló férfi váltja. Akár eszünkbe juthatna róluk az Antonioni-féle Nagyítás híres tenisz-jelenete, de nem jut, hiszen itt még a komédiától elvárt feszültség építése nem kezdődik, a szín habkönnyű,

a játzó alakok fölé PET-palackok levágott aljaiból összeállított „csilár” lóg. Az erős nyitókép után a közönség minimum bacchanáliára számít, így igazán fájó, és diszsonánsan izgalmas a háttér üres LED-keretei fölött épített erkélyen zajló közjáték. Az előtérben éppen nem játzóknak ebben A fogadósnőben nem tűnnek el a takarásban, sőt, az emelvényről irányítják, figurázzák, vagy épp akadályozzák a lent zajló eseményeket. Vajdasági szokás szerint ők is mindenféle, zenecsinálásra alapvetően nem alkalmas tárgyval képesek hanghatásokat kreálni, párhuzamba állítva a zajzenét ukulele-, mandolin-, vagy balalajka-taktusokkal, csörgőzéssel, fuvolamuzsikával (melyet Verebes Judit szolgáltat), a színen láthatatlan italt ivót kísérő kortyolással, mikrofon-hangosította egyéb szájhangokkal, de még buborékfújással is.

E stilizált, általunk, illetve a zajoló zenélők által immáron kétszeresen figyelt fogadóban száll meg a kétségbeesetten kéjvágyó, nápolyi Albaforita gróf (kinek szerepében Virág Györgyöt tisztelhetjük), és a pökhendien felszínes Forlipopoli őrgróf (akit Nešić Máté hív kérelhetetlenül teátrális játékra), a farmerruhás-uszályos Mirandolina kegyeiért versengve. Nyíltszíni lég-golf-párbajukból hirtelen képzelet-

beli kardviadal lesz, s már ezen „incidensből” is egyértelművé válik még a darabot nem ismerő számára is: a két férfi rivális, vagyis inkább sors-társ. A gazdag urak árnyékában eped a csinos fogadósnőért Fabrizio (Szilágyi Áron), a pincér is, aki szakadt farmeroveráljában tökéletes Harlekin-figura lenne, ám ezen szerepet a Mészáros-rendezés inkább az őrgrófra osztja. Öltözetéből kiindulva ő lehetne Mirandolina egyetlen elfogadható partnere, társa (mindketten ugyanazt az anyagot viselik, e figyelmesség Janovics Erika díszlettervező érdeme), ámde a nőnek pénzre, nem pedig pártfogásra és istápolásra van szüksége. Székely Bea Mirandolinája ezzel az „erős, független nő”-karakterrel kiválóan játszik, kiegészítve azt egyfajta komolyabb színezetű, tépelődő tanácsalansággal.

A három férfi mindaddig kerülgeti egymást az oldalt néha fel-felizzó LED-sorok keretében, mígnem megérkezik újabb, immáron közössé avanzsált ellenségük, egy kilt-, avagy skótszoknya-szerű, zöld-bordó, zakós szettben pompázó, karján legalább öt darab gyöngyös fakarkötőt viselő dandy. Az arcát Mirandolina érkezéséig mélyen arcába húzó, pergő nevű Rippafratta lovag (Dévai Zoltánt láthatjuk az érzékeny játéku nőgyűlölő szerepében) szolgáljával (kinek megformálójaként Papp Ar-

nold nevetett) keres szállást a fogadóban. Rippafratta még sosem volt szerelmes, nem is érti, későbbi opponensei miért élnek meg napi szinten „ekkora izgalmat... egy nő miatt”, „inkább a negyednapos váltóláz”, pláne, hogy a szóban forgó szőkeség közben odafent franciukulccsal üti a színészekkel népesített fémkalitka korlátját, amikor pedig nincs dolga a ház körül, a ruháját igazgatja, mindenki szeme láttára. Később szívünk hölgye látványosan belesül a szővegébe, majdnem hanyatt esik a nem túl funkcionális farmerruhája uszályában, mégis képes tartani férfiakat szégyenítő imidzsét. Hiába tehát az apró malőrök, a gróf-udvarlótól gyémántfülbevalót kap, melyet, kellékek hiányában az ügyesen vilództatott reflektor által „láthatunk”.

Mirandolina hódolói sorában szeretné látni a szerelemtől viszolygó lovagot, és, bár az előadás középpontjában innentől elvileg kettejük viszonya áll, a nézői tekintet elsősorban a mellékkaraktereken pihen. Fabrizio „utoljára nevet”, ráeszmélve, hogy az előbb-utóbb távozó vendégek után úgymint csak ő marad a nő mellett, Albaforita és Forlipopoli figyelmét pedig hamarosan az újonnan érkező, fekete-hajú kishölgy (Verebes Judit) foglalja le. Játékos elmondása szerint ő Ortensia, és Mirandolinának még azt is elárulja, hogy Palermóból érke-

zett lazacszínű miniruhájában, necc combfixében, gepárdos túsarkújában tipegve. Ortensia igazából nem úri származású, „csupán” színésznő, aki a körülötte legyeskedő férfiaknak „bármiben vagy akármben” szívesen szolgálatára lesz. Minden kapott kézcsóknál vihog, többször eljászszak, minden alkalommal szórakoztat, nem túlzó, nem is sok. Igazi komikus feszültségvezetés ő, a két nő találkozása pedig A fogadósnő egyik legfényesebb pontjának tekinthető, sajnos, feleslegesen túlmozgásos oldalszerékkel, melyek kissé megakasztják az egyébként önmagában is kiválóan pergő előadást.

Elismerést érdemelnek még Rippafratta és a szolga helyenként pantomimszerű jelenetei, melyeket, amellet, hogy van egyfajta füstösségük, a szolga mozdulatainak remek hangeffektézése jellemez. Az előadás szóviccei is ide csoportosulnak, a „szósz – na, mit szósz?” replikánál nevet leghangosabban a közönség. A piros frakk-piros térdnadrág-fehér ing-fehér zokni-fehér vászoncipő-etűdöt viselő szolga egyébként siketítően dadog, és mindig meg kell húznia a jobb fülét beszédhibája csillapításához. Egyedül kiszólásaiban nincs jelen „problémája”, itt valójában az ő belső hangját halljuk, ügyesen kivitelezett félmondattai fájdalmas ellenpontjai a „ragadós nő”,

Mirandolina félresikerült, oldalra mondott megjegyzéseinek. A karzat néhol végszavakat visszhangoz, így maguk a hanghatások és azok „közlésmódja” is képes megújulni, mikor már azt hihetjük, hogy kifogytak a hangadás-ötletekből.

A fogadósnő háromnegyedénél a fogadó is megújul: a háttérben felállított, hatalmas, türkiz-lila képkerekek áthúzásával változik a tér, ám a színészek sokszor nem az így kreált ajtókon keresztül közlekednek, hanem egyszerűen megkerülik azokat. E térbeli fordulattal egyszerre érkezik Rippafratta vallomása, miszerint nem szeretné, ha a duplán ájuló Mirandolina kiforgatná a természetéből, amire a lovag arca önkéntelenül is az addigra már imádott nőhöz hasonlóvá válik. Ezen egyezés mellett Rippafratta felfedi, hogy a Mirandolinát „mímelő”, ragasztott tetoválást hord a karján, ám a nő végül a jellemében vele egyező partner helyett a függetlenséget, az előadás pedig a csúcson abbahagyás helyett a kevésbé sikerült énekes betét-zárást választja. Fabrizio, a gróf és az őrgróf tercettje zeng Mirandolina mikrofonos éneke ellenében, előbbi kevésbé sikerült, utóbbi túlzó. A toldott-foldott záróképet szemlélve az az érzet maradhat a nézőben, hogy az egészen az utolsó jelenetig szépen épített előadást túl hirtelen vágják el, a közönség szeretne még nevetni, s örülni, hogy minden maradt a régiben...

Az írás szerzője a PIM-OSZMI – PKÜ Szakírói kurzus résztvevője, egyetemi hallgató.

A képek forrása a Zentai Magyar Kamaraszínház Archívuma.

Ozsváth Eszter
Színi Krónika

Bajára került a KASZT fődíja

Megmaradt a fesztivál folyamatossága

A bajai Rábl Színpad Rém hangosan és irtó közel című előadása nyerte a hetedik Komlói Amatőr Színházi Találkozó (KASZT) fődíját. A szervezők szerint a legnagyobb eredmény az, hogy sikerült megrendezni az idei találkozót, s a nézők nem hagyták magára a rendezvényt.

Hét előadást láthatott a közönség a hetedik KASZT versenyprogramjában novemberben. A házigazda komlóiak mellett érkeztek bajai, székesfehérvári, körmendi, vasvári színjátszók az eseményre. A versenyprogramok mellett több kísérő rendezvényt, koncertet tartottak. A díjkiosztó után a találkozó központi, állandó helyszínének számító komlói Színház-és Hangversenyterem épületének megnyitására 39. évfordulója alkalmából tekinthették meg a nézők az Ördögölő Józsiás című zenés tündérvígjáték díszelőadását. A Soproni Petőfi Színház és a Zentai Magyar Kamaraszínház koprodukciója Tamási Áron művéből készült, a zenét a Kossuth-díjas Szarka Gyula, a Ghymes együttes alapítója írta.

Pataki András fesztiváligazgató a záróeseményen kiemelte: a legnagyobb eredmény és fegyvertény, hogy meg tudták rendezni az idei fesztivált. Nem volt egyszerű megszervezni a találkozót. A világvárvány miatt a csoportok kevesebbet tudtak dolgozni, próbálni, előadásokat színpadra állítani, azokat utaztatni. Az eddigi százas nagyságrend ötödéből válogattak, viszont jelentős szakmai kompromisszumokat nem kellett kötniük, így a minősége és a színvonal megmaradt a KASZT-nak. A nézőknek pedig külön köszönet jár, hogy ebben az időszakban sem hagyták magukra a fesztivált, és a színház fontos maradt számukra.

A rendezvény fővédnöke, Dr. Hoppál Péter országgyűlési képviselő, a kulturális alapellátásért felelős miniszteri biztos elmondta: ebben a négy napban minden arról szólt, hogy olyan hátteret, környezetet biztosítsanak a fesztiválnak, mintha nem lenne világvárvány és alkalmassá tegyék a körülményeket

a találkozó megrendezésére. Örült annak, hogy a nehézségek ellenére a szakmai színvonal megmaradt, így aki díjat kap, az eddigiekhez hasonlóan emelt fővel viheti haza az elismerést. Kiemelte, a hét éve elindult kormányzati kulturális alapellátás program keretében az ország sok pontján teremtenek esélyt arra, hogy az emberek életminősége javuljon a kultúra által. Komlón viszont ez fordítva történik. A feltételek rendelkezésre állnak, az itteni közművelődés, a közösségek, a Súlygyógyászati Egyesület a kultúra melegágyai, a hét éve életre hívott KASZT pedig mintapéldává, egyfajta kulturális branddé vált az országban.

Polics József Komlói polgármestere, a rendezvény védnöke arról beszélt, hogy a közönség érzékelhető óvatossága ellenére a nézők várakozáson felül látogatták a fesztivált, ami azt is mutatja, Komlón igény van a minőségi kultúrára. Az külön öröm számukra, a nehéz körülmények ellenére úgy sikerült megőrizni a találkozót folyamatosságát és megrendezni a fesztivált, hogy az amatőr színjátszók újra bizonyították, mennyire profi módon, magas színvonalon képesek játszani.

Fajcsi Ferenc, a házigazda Súlygyógyászati Egyesület rendezője a szervezők nevében köszönte meg a közönség támogatását. Nekik is köszönhető, Komlói újra bizonyítani tudta, méltó és egyszerű otthona a fesztiválnak, az itt élő vendég-és kultúraszerető emberek ismét egyszerű hangulatot teremtettek a találkozások, a nagy színházi pillanatok mellé.

A produkciókat szakmai zsűri értékelt, tagjai: Pataki András Jászai-díjas rendező, a fesztivál igazgatója, Németh Ákos József Attila-díjas drámaíró, Regős János rendező, a Magyar Szín-Játékos szövetség elnöke, Molnár Anikó és Papp Attila, a Soproni Petőfi Színház színművészei voltak.

A zsűri döntése alapján a KASZT első helyét, a fődíjat és az azzal járó 150 ezer forintos pénzjutalmat a bajai Rábl Színpad Rém hangosan

és irtó közel című kamaradramája nyerte. Második helyet és ugyancsak 150 ezer forintos jutalmat ítéltek oda a komlói Súlygyógyászati Színház Gene Stone – Ray Cooney: Miért nem marad reggelire? című vígjátékának. Harmadik lett, s szintén 150 ezer forintot kapott a Vasvári Játékszín Csengey Dénes A Tejút lovasa című monodrámájáért.

Legjobb rendezőnek a bajaik előadásának színpadra álltóját, Dely Gézát választották.

A legjobb férfi főszereplőnek járó díjat Fehér Attila kapta a komlóiak Miért nem marad reggelire? című produkciójában nyújtott teljesítményéért, míg a legjobb női főszereplőnek Szemesi Csengét, a bajai Rábl Színpad tagját választották a Rém hangosan és irtó közel előadásban mutatott kimagasló játékáért.

A legjobb női mellékszereplő címet Barbarics Diána, a komlói Súlygyógyászati Színház tagja kapta a Miért nem marad reggelire? vígjátékban nyújtott teljesítményéért. A legjobb férfi mellékszereplő Balogh Mihály, a székesfehérvári Szabad Színház tagja lett, aki Háy János A lány, aki hozott lélekből dolgozott című darabjában játszott. Színészi különdíjat kapott Bajor János a Vasvári Játékszín Csengey Dénes művel alapján készült A Tejút lovasa című darabjának főszereplője.

Regős János rendező, a Magyar Szín-Játékos Szövetség elnöke, a zsűri tagja bejelentette, hogy minősítéseket is kaphattak ezen a fesztiválon a tagjaik. Arany minősítést ítéltek oda a komlói Súlygyógyászati Színház Miért nem marad reggelire? című vígjátékának. Ezüst minősítést vehetett át a Vasvári Játékszín A Tejút lovasa című produkciója és a komlói Súlygyógyászati Színház Tizenegy több, mint három pódiumjátéka. Bronzot ért a székesfehérvári Szabad Színház A lány, aki hozott lélekből dolgozott című darabja.

A legtöbb előadást látott néző a helyi Szabó Irén lett, ő soproni wellness hétvégét nyert. A díjátadón zenélt a soproni Brass Line Band.

Decemberi premier a Szigligetiben

Vesztegzár a Grand Hotelben

Vida Péter rendező Rejtő Jenő Vesztegzár a Grand Hotelben című regény színpadi adaptációját, aki ebben az évadban Ruzante Csopárd madárkájában is játszik. 1998 – 2002 között a szolnoki teátrum társulatának tagja volt, így ebben az évadban jó pár régi kollégájával is dolgozhatott újra. Bár Vida Péter nem rendezőnek nevezi magát, inkább annak a színész kollégának, aki kívülről segíti őket, hogy olyan formát fussanak a saját közönségük előtt, amiben kinyílnak és megmutatják a csodát. „Három hét múlva premier és én lassan kezdek hátra dőlni, hiszen már csak válogatok a színészek által hozott jobbnál jobb szakmai ajánlatokból, megoldásokból” – nyilatkozta Vida Péter.

A Vesztegzár a Grand Hotelben zenés vígjáték megannyi szereplője között a szolnoki közönség majdnem minden kedvencét fellelheti a színpadon. A társulathoz pedig vendégként érkezett Budapestről egy fiatal és lendületes színész, akit 2019-ben a Régi nyár című operettben láthattak a szolnokiak. Szél Noémi egy vidám, nyitott, mindig mosolygós fiatal színész, aki nagy szakmai alázattal vetette bele magát a próbafolyamatba. Premier előtt három héttel beszélgettünk vele.

– **Nagyjából két éve végeztél Gőr-Nagy Máriánál, mindig is színésznőnek készültél?**

– Igen, 2019-ben végeztem Csiszár Imre osztályában. Nagyon szerencsésnek tartom magam, hogy ő volt az osztályfőnököm. Kicsi korom óta színésznőnek készülök, ugyanis édesanya Egerben színész és én így nőtettem fel, a színház mellett, anyukám rengeteget vitt előadásokra. Aztán a gimnáziumban meggondoltam magam, de az érettségi évében mégis úgy döntöttem, hogy felvételizek Gőr-Nagy Máriához.

– **Hogyan jöttek ezután a szerepek? Hogyan következett a színpad?**

– 12-13 évesen gyerekszínész voltam Egerben, ez volt az első színpadi szerepem. Majd 2018-ban már játszottam Veszprémben, a Pannon Várszínházban, ahol a Képzelt riport egy amerikai pofesztiválról című musicalbe válogattak be egy casting során és azóta is, öt éve játszom különböző darabokban itt, mint például a Hair, Hotel Menthol amik most is mennek, de a Csinibabában is volt egy nagyobb szerepem. Az utolsó

évem az iskolában félig a tanodában, félig a színházban töltöttem. Ezután pedig a Pesti Újszínházba jelentkeztem további szerepekre, ahol jelenleg is játszom.

– **Na és hogy keveredtél Szolnokra?**

– A párom itt futballozott Szolnokon és sokat jártam le hozzá. Akkoriban nem volt próbafolyamatom, ezért megfogalmazódott bennem, hogy miért ne adhatnám be a jelentkezésem ide. Egy kósza gondolat volt, majd pár nap múlva jött az e-mail, hogy pont egy ilyen lányt keresnek a Régi nyár című operettbe. Behívtak, Balázs Péter meghallgatott és így csöppentem a társulatba, amit nagyon megszerettem, nagyon befogadó, segítőkész és kedves volt mindenki, pedig senkit nem ismertem.

– **A Vesztegzár a Grand Hotelben című darabban te vagy a legfiatalabb szereplő, ha jól gondolom. Milyen érzés ez? Hogyan érzed magad most a társulatban?**

– A Régi nyárban már megismertem a táncosokat, színészeket és abban a darabban is (mint most) Dósa Matyi volt a partnerem, aki nagyon sokat segített nekem, mind szakmailag, mind emberileg. Nagyon befogadó volt mindenki és nem azt éreztem, hogy tapasztalatlan vagyok, hanem inkább, hogy egy új lendületet vagy frissítést hozok magammal.

Mikor lement a Régi nyár, több emberrel kapcsolatban maradtam, lejártam Szolnokra, látogattam az előadásokat, majd mikor az új igazgató Barabás Botond felkért Léni szerepére a Vesztegzárban, annak nagyon megörültem, mert szerettem volna még visszajönni, különösen, hogy Vida Péterrel dolgozhatok majd együtt.

– **Dolgoztál már vele?**

– Még nem dolgoztam Vida Péterrel, de többször láttam már színpadon, ezért nagyon izgultam, hogy milyen lesz vele a próba. De szerencsére hamar megnyugodtam, mert nagyon jó vele dolgozni. Végtelen türelme van, rendkívül kreatív. Minden próba nagyon jó hangulatban telik, nincs senkin felesleges stressz. Én ezt nagyon fontosnak tartom, hogy egy próba után hogy megyek haza, hogyan élem meg. Ha ennek a próbafolyamatnak vége lesz, én biztos vagyok benne, hogy nagyon sokat tapasztalattal térek majd haza.

Minden egyes rendezőnél újra kell tanulni járni

A dzsúdó és a baseball helyett tizenévesen a játékot választotta. Nem kellett rögzös utat járnia: az Ady Gimnázium drámatagozata után elvégezte a színművészetit, majd a gyakorlati éve után, amit a Csokonai Színházban töltött, Debrecenbe szerződött. A forgatókönyvbe itt egy kis csavar kerül, mert mégsem mondhatjuk, hogy hazajött, de ennek több oka is

voltak, és azzal kompenzáltam, hogy kicsit nagyobb hangom volt.

– Szóval tettél is érte?

– Persze, beszélogattam, mert annyira szerettem volna kitűnni, de én voltam a vicces gyerek is. Az sem volt előny, hogy iszonyú eleven voltam, annyi beírást adtak a tanárok,

drámatagozatosok élete? Hogy élted meg?

– Az egész miliője fogott meg: az amatőr világ után a profizmus. Emlékszem, fényűzőnek, gigantikusnak tűnt, minden nagyban történt, a rendező szavánál nem volt fontosabb, és mindent elárastott a fény. Ezek voltak a benyomásaim. Csodálkoztam, hogy ha én ebbe a világba szeretnék tartozni, az ide kulminál? Ez lehetek? Amúgy ez egy szakma? És ki nek ez az élete, az még pénz is kap ezért? Van, aki úgy él, hogy bejön ide és csak játszik? Elképesztő könnyednek tűnt akkor! Aztán még ott, a Valahol Európában próbafolyamata alatt rájöttem, hogy ez egy kemény munka, nemcsak a színészeknek, hanem az adysoknak is. Tudj beszélni, táncolni, énekelni, figyelj a testedre! Ezért próbáltam az egyetemen ezt a sokszínűséget fejleszteni magamban és most, hogy tanítok az Adyban, erről a diákoknak is sokat beszélek.

– Ha öt évvel ezelőtt azt mondták, hogy a Csokonaiiban próbálsz Kaméliás bölgyet Sardar Tagirovsky rendezővel, Ráckevei Annával, az egy ideális kép ennyi évesen, vagy már a Broadway utcáin kellene sétálnod?

nekem egy szerepet. Ígéretesek az évad munkái is, ha a járvány engedi az évad végén egy vígjátékban is kipróbálhatom magam.

– Ezek szerint már vannak kapaszkodóid a játékokban, fiókok, amiket ki tudsz húzni...

– Vannak, de az alázat meg épp azért kell, hogy ne ugyanazokat a fiókokat nyitogassam. Ilyen szempontból Sardar Tagirovsky egy hasznos mélyvíz. A színészetben épp az a legnehezebb, mindig újra kell tanulni. Zajlik egy próbafolyamat, amelyben működnek dolgok, egy másikban pedig már nem. Minden egyes rendezőnél újra kell tanulni járni. Nullpontokra kell visszamenni a már megtapasztalt háttértudással.

– Ha azt mondom, hogy játék, mi jut eszedbe elsőként?

– A félelem. Szinte mindig hasonló a forgatókönyv. A kaméliást, amit nemsokára újra próbálunk, én kezdem. Számtalan monológ van benne, egyedül állok kint a nézőkkel szemben, és el kell kezdenem a semmiből egy energikus figurát. Ahogy hallgattam Sardart, csak azt hajtogattam magamban, hogy nyugi,

– A játék révén is szembe mersz nézni a félelmeiddel?

– Sokszor, aztán el is száll a félelem.

– Megmaradt valami a sportból az életedben? Mivel kapsz ki a munkából?

– Sokat futok, felveszem a futópipóm és kirohanok a világból, de a mozgás úgy is jelen van, hogy egyszer csak gondolkodok egyet és megcsinállok 100 fekvőtámaszt. A mozgás levezet, megnyugtat. Sokat biciklizek, sétálok és rengeteg zenét hallgatok. Mondhatnám az olvasást is, de az nálam nem vezet le a színészenegriákat.

– Milyen zenét hallgatsz?

– Mindent. Nekem nem jön be az, ha valaki azt mondja, hogy jaj, nincs stílusod és így nem vagy egyéniség. Megkeresem a hangulathoz való zenét. Ha tréning van, akkor rapet, ha gondolkozom valamin, akkor indie-t. Van egy csomó listám és abból csemegézek. Van emlékek alapján összeállított listám is: tudom, hogy ha az elején lévő számot meghallgatom, amit még az egyetemen 2018-ban táncórán menttettem el, milyen hangulat száll majd meg. Ez a listám azt mutatja, hogy milyen hangulatban voltam életem bizonyos korszakaiban. A Keszég-féle Don Carlos próbán használtam is, amikor bizonyos emlékekből kellett táplálkoznom: elolvastam üzeneteket a volt kapcsolatomról vagy meghallgattam azokat a zenéket, amiket ahhoz az időszakhoz kötöttem és hozta az érzéseket.

– Már itthon vagy újra Debrecenben?

– Volt egy hosszú kapcsolat, és úgy nézett ki, megállapodunk itt Debrecenben, végül elváltak útjaink, és most Budapesten lakom.

– Bánatodban inkább el innen?

– Bánatomban Madridig szaladtam, aztán jött a Keszég-féle munka, és még egy a Színművészetin, egyre több feladat Budapesten, így ott is van egy bázisom. Nagyon szeretem ezt a kettősséget, itt a munka van és a szüleim, egy kis nosztalgia, Pest pedig kell a felnőtt életemhez.

– Ennyire el tudnak vinni az érzelmeid?

– Mondták rám, hogy ösztönlény vagyok, de én ezt cáfolnám: inkább megélem az érzelmeimet. Jobban követem, mint az eszemet. Tudok hinni egy érzésben, és ha hamisnak bizonyul és belebukok, azt az érzést is tudom vállalni. Képes vagyok megélni a mélységeit is. Ha megélem a szélsőségeket, könnyebb, mert van tudásom arról, milyen, amikor nagyon rosszul vagyok, és milyen, ha nagyon fent. Talán jobban átlátom magam, hogy ki is vagyok. De a józan ész is ott van bennem valahol. Szerencsére mindig jókor kapcsol be.

volt, amiről Pálóczi Bence őszintén beszél. Az önmagára reflektáló színész figurájának tűnik, tudatosan építkezik. Társulati tagként először a Herkules - A kezdetek című darabban mutatkozott be. Kamaszévekről, bizonytalanságokról, félelemről és felszabadultságról beszélgettünk.

– Az Ady Gimnázium drámatagozatra sok, eleve színészi ambíciókat dédelgető fiatal felvételizik, de jócskán akadnak olyanok is, akik csupán szívesen kipróbálnák magukat egy ilyen közegben. Te melyik csoportba tartoztál?

– Hetedikes koromban túl sok lekötetlen energiám volt, nem nagyon tudtak velem mit kezdeni a szüleim. Dzsúdóztam, baseballoztam, de egyikben sem éreztem magam otthonosan. A testvérem ajánlott egy színjátszókört, ami az Ady Gimnáziumban volt, jelentkeztem és nagyon megtetszett a világa. Ezért jelentkeztem az Adyba.

– Mi fogott meg ebben a színjátszóköriben?

– Klisészerű, ha azt mondom, hogy lett egy családom, de mégis így volt. Amíg sportoltam, mindenki a teljesítményre ment, rivalizáltak, ami persze jellemző a színházra is, a felvételinél is éreztem, de alapvetően mégis játszottunk, egymás szemébe néztünk, volt kapcsolódási pont, és olyan jó közösségbe kerültem, ami sportok révén nem volt meg. Ez azért volt fontos, mert olyan gyerek voltam, akit kiközösítettek.

– Miért?

– Alacsony voltam, ahogy vagyok most is. Az osztálytársaim focisták

hogy pótlapokat kellett betenni az ellenőrzőmbe. Semmi nem volt elég. Akkor még nem akartam színész lenni, csak később jöttem rá, hogy a játék által jól lehet ezeket az energiákat kamatoztatni. A szüleim is rájöttek, hogy nem a dzsúdóban rejlik a megoldás.

– A magaddal szemben támasztott elégedetlenségekre, bizonytalanságaidra is vigaszt jelentett a játék?

– Inkább elfeledtettem. A baseballban nem lehettem dobó, mert ahhoz kicsi voltam. Itt ez annyira nem számított.

– A drámatagozat később megerősített a döntésben?

Igen, mert nagyon jó közeg volt, de mielőtt felvettek volna, bekerültem a színházba a Valahol Európában darabba, és abban rengeteg adys volt. Őket látva egyértelmű volt, hogy oda kell felvételiznem.

– Milyen volt nyolcadikosként becsüppenni a színház kulisszái mögé? Előtte jártál színházba nézőként?

– Rendszeresen nem. Kiskoromban kétszer láttam a Pán Pétert, meg a Pál utcai fiúkat, ami nagyon elvarázsolt.

– De annyira nem, hogy mást is megnézz, vagy kérd, hogy vigyenek színházba?

– Behúzott, de nem lettem a rangója.

– Így kerültél be a musicalbe, ahol belekóstolhattál, milyen a

– Az első kép tökéletes. Az egyetemre elég határozottan érkeznek az emberek, aztán azt kapják éveikig, hogy mit nem tudnak. Ad azért ez némi bizonytalanságot, nálam konkrétan azt az érzést, hogy semmit nem tudok. Ezért sem baj ez a lassú építkezés. Most ugrik be egy-egy próbán, hogy ezt is tanultam, azt is tudom, és kísérleteztem. Nem vagyok karrierista, de azt érzem, hogy életem melyik szakaszában milyen stációkat kellene meglépnem. Ez most egy jó állomás, mert olyan feladatokat kapok, amik jól építkeznek. Itt ismertem meg Keszég Lászlót, aki a debreceni munkánk után Budapesten is adott

még van idő, de ahogy magyarázott, teljesen feloldódtam. Ezt a kettősséget szeretem a játékokban: a félelem és a felszabadultság elegyét. Igazából ez vesz minket körbe: a jövőt nem tudjuk sosem, mégis bele kell sétálnunk. Utólag jövünk csak rá, hogy ez milyen jó pillanat volt! Félünk a hullámvastól, de óriási energiákat tud felszabadítani. A játék elejétől mindig megijedek, utána meg olyan jó csinálni.

– Akkor másodjára a felszabadultság jut eszedbe.

– Igen. Valahol olvastam, hogy a félelem szüli azt, amitől félünk.

„Szívünk boldogsággal és kedvességgel telt meg”

Shakespeare premier, dupla teltház-as ifjúsági bemutató, Veszprém-Sztár tehetségkutató válogatói, Petőfi Szalon, a nézőkkel közös Karácsonyi készülődés, fergeteges szilveszteri előadások, események... A járványhelyzet fokozódása mellett a Társulat és nézők teljes biztonsága mellett folytatja a munkát a Veszprémi Petőfi Színház!

SHAKESPEARE VESZPRÉMBEN! November 19-én a Teátrumban bemutatásra került Shakespeare: Ahogy tetszik című csodás vígjátéka! „Nagyon izgalmas pillanat egy Színház életében az, amikor egy bemutatóra sor kerül. Főleg akkor, amikor egy külföldi, klasszikus és különleges szerzőhöz nyúlunk vissza, mint William Shakespeare.” – nyitotta meg a premier estjét a Színház igazgatója, és egyben a darab rendezője, Oberfrank Pál Jászai Mari-díjas, Erdemes művész. „Ez a darab a szerelemről, a gyűlöletről, a szeretetről, a féltékenységről, a hatalomvágyról, a kedvességről szól... mindez pedig egy gyönyörű világban megjelenítve, melyhez Szabó Lőrinc kiváló fordítása is hozzájárult. Reméljük, Önök is el tudnak merülni ebben a varázslatos világban, melyet Shakespeare megírt nekünk!” Az estén, hagyományosan minden új bemutatójuk előtt megrendezésre kerülő „Premiertől-premierig” kiállításukat is megnyitották, melyen a Shakespeare által írt csodálatos színpadi világot megidéző képek mellett, két olyan jelmez is kiállításra került, amik már több Shakespeare darabban is szerepeltek 1961 óta. A kiállítás ötletgazdája, Kellerné Egresi Zsuzsanna igazgatóhelyettes-kreatív menedzser azt is elárulta, a darab egyik különlegessége, hogy számos olyan kosztüm látható benne, mely a korábbi évadokban feltűntek egy-egy Shakespeare előadás során.

A Veszprémi Petőfi Színház, a Polgári Csapat Ifjúsági és Kulturális Egyesület és a Kid rock and Roll SE. szervezésében útnak indult Veszprém-Sztár tehetségkutatójának ének kategóriájának válogatóját tartották meg november 24-én, ahol Veszprém megyei fiatalok mutatták meg tehetségüket a szakmai zsűri, Módró Györgyi, Ókovács Szilveszter és Vastag Tamás előtt. A tánc kategória válogatója december 4-én került megrendezésre, ahol Szakál Attila, Oberfrank Réka és Grünwald Krisztina alkotta a zsűrit. A jelentkezőkből kategóriánként 12-12 versenyző jut tovább a december 11-én 17 órakor kezdődő döntőbe, ahol már közönség előtt adhatják elő produkcióikat.

November 27-én indította el a Veszprémi Petőfi Színház az adventi VIP-műsor sorozatukat, mely során – hagyományaikhoz híven – ismét ki-vonulnak Advent vasárnapjain, hogy zenés, feltöltő műsorokkal, az adventi készülődés és a karácsony meghitt hangulatának jegyében elvigyék az élő színház Veszprém város lakói-

nak. December 11-én pedig hagyományaikhoz híven közös díszítésre invitálják nézőiket, mely során zenés műsor kíséretében öltöztetik fel a színház előtti téren felállított gyönyörű karácsonyfát.

Első VIP-műsoruk különleges volt, hiszen Pilinszky János verseit idézve emlékeztek meg 100. születésnapjáról aznap délelőtt. A versek et színházuk igazgatója, Oberfrank Pál előadásában hallhatta a jelentős számban összegyűlt nézősereg. „Pilinszky János örökérvényű marad számunkra, hiszen olyan mély, filozófiai gondolatokról ír és olyan üzeneteket ad át műveiben, amik nem csak magaságokba repítenek és megszólítanak minket, de irányt is mutatnak számunkra, segítenek eligazodni ebben a nagyvilágban. Órá gondolunk ma!” – osztotta meg gondolatait, melyek alapját adják a rendezésében december 5-én 19 órakor színpadra került Pilinszky100 emlékelőadásnak, melylyel társulatuk tiszteleg a XX. század egyik legnagyobb és legtitkosabb költője előtt.

A Pannon Egyetem által szervezett, a fenntarthatóság és a környezettudatosság jegyében létrejött Zöld Fesztén is részt vettek, ahol a szelektív hulladékújításról szóló tanulságos, vidám, zenés meséjüket, a Kukamesét láthatták az érdeklődők.

Összefogás, szeretet: dupla teltházzal mutatták be A két Lotti ifjúsági darabjukat november 28-án. A premier rendkívüli volt, hiszen több, mint 700 néző volt kíváncsi a kedves történetre, így 11 órakor és 15 órakor is láthatták az érdeklődők a darabot. „Nagy munka és menetelés volt, de nagyon klasszul összeért minden. Köszönöm a kitaratásokat, a munkátokat! Ennek az előadásnak a létrejöttéhez mindenkire szükség volt!” – mondott köszönetet a produkcióban közreműködőknek a rendező, színházuk igazgatója, Oberfrank Pál Jászai Mari-díjas, Erdemes művész. A teátrum, nagyon büszke a gyermekekre, hiszen mindkét előadást kitaróan, tele energiával és vidámsággal vitték színpadra. „Köszönettel fordulok a gyermekek szüleihez is, akik minden helyzetben segítettek a gyerekeket, együttműködően erősítették a munkát, biztonságos háttérként álltak a gyermekek mögött.” – mondta Kellerné Egresi Zsuzsanna igazgatóhelyettes-kreatív menedzser a bemutatót követő köszöntőjében.

Akik először lépnek fel, és utoljára lépnek le a színpadról: ezúttal a díszítő mesterséget mutatták be Pe-

tőfi Szalonuk alkalmával. A színház életében és az előadások létrejöttében elengedhetetlen, felelősséggel, precizitással teli láthatatlan szakma, a díszítők világába kalauzolta el a közönséget Petrik Sándor „Csanta” és Cziráki Miklós „kis Miki”. Bár minden, a néző számára láthatatlan szakma elengedhetetlen egy színház működésében és egy előadás létrejöttében, azonban a díszítők az egyik legfontosabb „kellékei” egy előadásnak, hiszen ők adják a látványt a daraboknak. Cziráki Miklós mottójában úgy fogalmazott, mestersége nem más, mint valami élő dolognak az átadása a nézőknek. „Mi itt a Veszprémi Petőfi Színházban nagyon hiszünk az élő színházban, annak erejében! A pandémiás időszak alatt is igyekeztünk biztonságban, de élőben elvinni a színházat a nézőknek Veszprém megye-szerte, hiszen élő kapcsolat nélkül nincs színház! Az élő kapcsolat, az élő színház fenntartása az elsődleges és legfontosabb célunk!” – tette hozzá a szalonbeszélgetés házigazdája, Kellerné Egresi Zsuzsanna igazgatóhelyettes-kreatív menedzser. Petrik Sándor egy kedves verssel gondolt vissza a színháznál eltöltött éveire, melyet sokszor mondott a színpadon díszletépítés közben: „Szépek vagyunk és boldogok, díszítőnek lenni jó dolog, mindent megteszünk majd neked, csak mondd el, hogyan képzeled!”

Természetesen hagyományaikhoz híven idén sem hagyják fergeteges szilveszteri mulatság nélkül nézőiket. Idén december 30-án a musicalirodalom legnagyobbjaiból összeválogatott Előszilveszteri musical gálával várják Balatonalmádi lakosait, a Kerényi Imre Kult-Magtárban, de a gyermekekről sem feledkeztek meg, ugyanis december 30-án gyermekszilveszterrel készülnek, mely során kutyabarát Kukamese zenés meséjüket adják elő. December 31-én Szilveszter boldonulási! Szécsi Pál élő zenés esttel, exkluzív vacsorával, és szilveszteri, szórakoztató, feltöltő mulatsággal várják nézőiket. Az előadás vendégművésze Gergely Róbert, fellépnek a Veszprémi Petőfi Színház művészei; az est során az élő zenét Stúdió 11 Combo zenekar biztosítja, zongoránál Rátonyi Róbert. A vacsora és hajnalig tartó mulatság zenei kísérői Horváth Elemér Emi és Horváth Péter.

A cikk szerzője:
Virág Cintia Krisztina

Források:
<https://www.petofiszinhaz.hu/>
<https://www.facebook.com/VeszpremiPetofiSzinHaz>

A Marczibányi téri Művelődési Központ – 2022. január –

JANUÁR 3. HÉTFŐ 19.00 • DAN GORDON: BECÉZŐ SZAVAK

A Szentendrei Teátrum és az Orlai Produkciós Iroda közös előadása
Vannak strapás anyák. Sziporkázóak, szórakoztatóak, de a legrosszabbkor szólnak, tapintatlanok és mindig hibátlanul szúrják be a legbrutálisabb megjegyzést. Ha nem a mi bőrünkre menne, boldogan élveznénk imádnivaló humorukat. Aurora ilyen, pedig mindig a legjobbat akarja. Az egész életét parkoló pályára állítja, hogy végre gatyába rázza a lányát – aki mellesleg férjes asszony, és gyerekei vannak. Mert ő megmondta előre. Az emlékezetes regény és film után, az Esőember adaptációjának jóvoltából színpadon is bemutatkozik a komikus helyzetekben bővelkedő történet. Ami mindenképp arról szól, hogy sohasem késő az őszinteség. Larry McMurtry regénye és a Paramount Pictures Corporation filmprodukciónak James L. Brooks által írt forgatókönyve alapján. Belépő: 4200 Ft

JANUÁR 22. SZOMBAT 19.30 • ONLINE VAGY OFFLINE: EZ ITT A KÉRDÉS. NONSTOP IMPRO A SZINDRA TÁRSULATTAL

Az impro előadásokon minden a pillanat műve, a közönség instruálhatja a szereplőket és részt vehet a játékban is. Műsorvezető: FÖLDESSY MARGIT Belépő: 1000 Ft

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA ALKALMÁBÓL • JANUÁR 23. VASÁRNAP 15.00 MINDEN TITOK

Für Anikó és Hrutka Róbert zenés irodalmi műsora. Lélekfrissítő zenés-irodalmi inhaláció. Ady Endre, József Attila, Kafka Margit, Bereményi Géza, Zelk Zoltán, Erdős Virág, Pilinszky János verseit Hrutka Róbert zenésítette meg. A dalokat Für Anikó éneklé. Hrutka Róbert zeneszerző, előadóművész több lemez zenéjét szerezte Für Anikó Jászai Mari-díjas színésznő számára. Az élet által ihletett szövegek, a kiváló zene, magas művészi színvonalú előadás kiváló élményt nyújt a közönség számára. Belépő: 3000 Ft

JANUÁR 26. SZERDA 19.00 • NŐI POSTA

Dallevelek **OLÁH IBOLYA SZÍNHÁZKONCERTJE**
Valahol van egy nagy, központi szív-panasziroda. Talán egy égi főpostán, ahol mindenkit meghallgatnak. Ott ül-áll-beszél-énekel egy nő, akit, mondjuk, Ibolyának hívnak. Ma ő van szolgálatban ebben a hivatalban. A sok panaszra orvosság nincs. Feloldás – talán. Belépő: 3500 Ft

SZÍNHÁZI NEVELÉSI ELŐADÁSOK • A KERKASZTAL SZÍNHÁZI NEVELÉSI KÖZPONT ELŐADÁSAI

JANUÁR 4, 5, 6, 7. 10.00-12.00 A SZÉTTÖRT TÁL (3-5. osztályosoknak)
JANUÁR 12, 25. 10.00-12.30 SEHOL (7-8. osztályosoknak)
JANUÁR 18, 20. 10.00-12.30 KÉKSZIGET (7-10. osztályosoknak)
JANUÁR 24, 27, 28. 10.00-12.00 FEKETE MALOM (5-8. osztályosoknak)
Az előadásokról bővebben honlapunkon olvashatnak: www.marci.hu
A foglalkozásokon egy osztályt tudunk vendégül látni, előzetes bejelentkezés, időpont egyeztetés után. Belépő: 1500 Ft/fő Szakmai belépő: 500 Ft/fő; Jelentkezés, információ: Krammer Zita (06 20 927-2330; matitkar@marci.hu)

JANUÁR 18. KEDD 10.00 • MEDVÉK MINDEN MENNYISÉGBEN

A Vaskakas Bábszínház babaszínházi előadása
...a játékboltból, a bazartrafikból, az áruházból, a desszertesdoboz fedeléről – de talán még képzeletbeli mackók is. Lehet velük beszélgetni, ki lehet találni, mire gondolnak, mit néznek, látnak, mire vágnak, mi az, amire a nagyokat intik. Pirongatni, korholni lehet őket, rájöhetünk apró cseleikre, úgy tehetünk, mintha... Lehet velük játszani, de ők is játszanak. Tandori Dezső Kossuth-díjas költő versei alapján.
Ajánlott életkor: 0-4 éveseknek. Az előadás időtartama: kb. 40 perc
Belépő gyermek és felnőtt vendégek számára egységesen: 1200 Ft

Szegény Dzsoni és Árnika

A Lázár Ervin Program a névadó meséjével várta a gyerekeket

Ki az az Árnika? Hát a királykisasszony, ki volna más? Ez a szegény Dzsoni egy angol? Dehogy! Nincsen neki semmije, vándorol a világban, és füttyörézik. Dzsoni és Árnika egy pár lesz, de előtte sok-sok próbát kell kiállniuk. Vándorlásuk és menekülésük közben találkoznak a focimániás haramiákkal, a sértődős Rézbányai Győzővel és a Tizenkét Nagyon Testvérrel... Lázár Ervin klasszikus meséje most új kontösben, Bartus Gyula szövegigazításával és rendezésében szórakoztatta a gyerekeket.

A szabadság utáni vágy szimbóluma

Chajnoczki Balázs alig pár nappal van egy olyan bemutatója után, amiben az általa játszott figura alakítása igazi csemege egy színész számára. Ennek a bemutatónak a kapcsán az interjúban nem csak a darabhoz akarunk kedvet csinálni, de a főszereplő személyét is közelebb szeretnénk hozni olvasóinkhoz.

– Elsőként beszéljünk a darabról, a Ken Kesey regényéből készült Száll a kakukk fészkére előadásáról. Mennyire lehet időszerű ez a bemutató?

– Úgy érzem, mostani világunkban iszonyúan aktuális. Érdekes csak abba belegondolni, hogy a Covid járvány kapcsán mennyire irányítva vagyunk, s ezt párhuzamba lehet állítani azzal, ahogy Ratched nővér az osztályon irányítja a gondjaira bízott betegeket. Ez az irányítás az egész világra vonatkoztatva is megfigyelhető, például hogy hordjunk, vagy ne hordjunk maszkot, illetve mivel és hányszor oltassuk be magunkat. A nővérnek szinte korlátlan hatalma van az osztályán, s ebben a kialakult helyzetben akkor keletkezik zavar, amikor – az általam alakított – McMurphy bekerül ide. Ez a kisstílusú vagány bűnöző új célokat szeretne megvalósítani, észszerű változtatásokat követel a betegektől, amiből végül egy dráma fejlődik ki. A hatalom és a kisember összecsapásának nem kérdéses, hogy mi a végkifejlete, és ekkor hangzik el szerintem a darab kulcsmondata: Én legalább megpróbáltam!

A regénnyel és a darabbal kapcsolatban egyébként régi keletű, hiszen már gimnáziumi éveim alatt találkoztam ezzel a kultregénnyel, ami a beat nemzedék lázadását fejezte ki, majd a Miskolci Nemzeti Színházban is szerepeltem ebben a darabban, igaz akkor a dadogós ápoltság miatt nem játszottam.

– Emlegette a múltbeli miskolci éveket, melyek művészi pályájának főbb állomásai?

– 1979-ben születtem Budapesten. A Villányi úti mostani ciszterciata gimnáziumba jártam, amit ebben az időben József Attila Gimnáziumnak hívtak. Megjegyzem, úgy érzem József Attila neve életem számos fontos pontján – bizonyára nem véletlenül – felbukkant. Már gimnazista éveim alatt is jártam versmondó- és énekversenyekre, a magyartanárom – Lukácsi Huba tanár úr – biztatására pedig elmentem a színjátszó körbe is. Már ekkor olyan behatás ért itt, ami számomra meghatározta a további sorsomat, hiszen egy olyan pozitív impulzust kaptam, ami kijelölt számomra egy utat.

Ennek is volt köszönhető, hogy az érettségi után többször is jelentkeztem a Színművészeti – akkor még – Főiskolára, ahová nem vettek fel.

– Ennyi év távlatából lehet vajon tudni, hogy miért voltak sikertelenek a felvételek?

– Úgy érzem, az volt alapvetően a baj, hogy nagy volt számomra a tét, nagyon szerettem volna bekerülni, ezért túlzigultam a dolgokat. Ha nem is vettek fel a főiskolára, viszont bekerültem a Nemzeti Színház stúdiójába Gaál Erzsébet osztályába. Ez egy hároméves képzés volt, ahol a tanárnő mellett tanított többek között Csizmadia Tibor, Béres Ilona és Zsótér Sándor is. 2000-ben végeztem, s egy általános meghallgatást követően egyből a Miskolci Nemzeti Színházhoz kerültem. Első igazgatóm Hegyi Árpád Jutocsa volt, majd Halasi Imre lett a színház direktora. Tizenkét meghatározó évet töltöttem el ott, s ez alatt rengeteget játszottam. Dolgoztam többek között Balikó Tamással, Korognai Károllyal, ezekben az években ők szinte a mentoraim voltak, sokat tanultam tőlük. Színpadra léptem a mesejátéktól kezdve a musicaleken, operetteken át egészen a nagy drámai szerepekig. Sok mindenben kipróbálhattam magam, s ez azzal is járt, hogy folyamatosan fejlődtem, új színészi tapasztalatokra tudásra tehettem, tettem szert.

Ez szép időszak volt az életemben, aminek az a 2012-es igazgatóváltás vetett véget, amikor én is eljöttem Miskolcra.

– Lezárult egy korszaka, de kezdődött egy másik.

– Igen, egy évig szabadúszóként dolgoztam, 2013 tavaszától pedig a mostani színházamban dolgozom. Nemcsak Károly felkért egy szerepre, majd újabb feladatokat kaptam, s közös elhatározással sikerült itt megvetnem a lábamat. A feladatok szerencsére egyre nagyobbak – aminek nagyon örülök – s úgy érzem a vezetőség is meg van elégedve azzal, amit a színpadon nyújtok. 2021. augusztus elsejétől a színházunkban hivatalosan is társulati forma működik, ezáltal jó néhány színész – köztük én is – és táncos még szorosabban kötődik a József Attila Színházhoz.

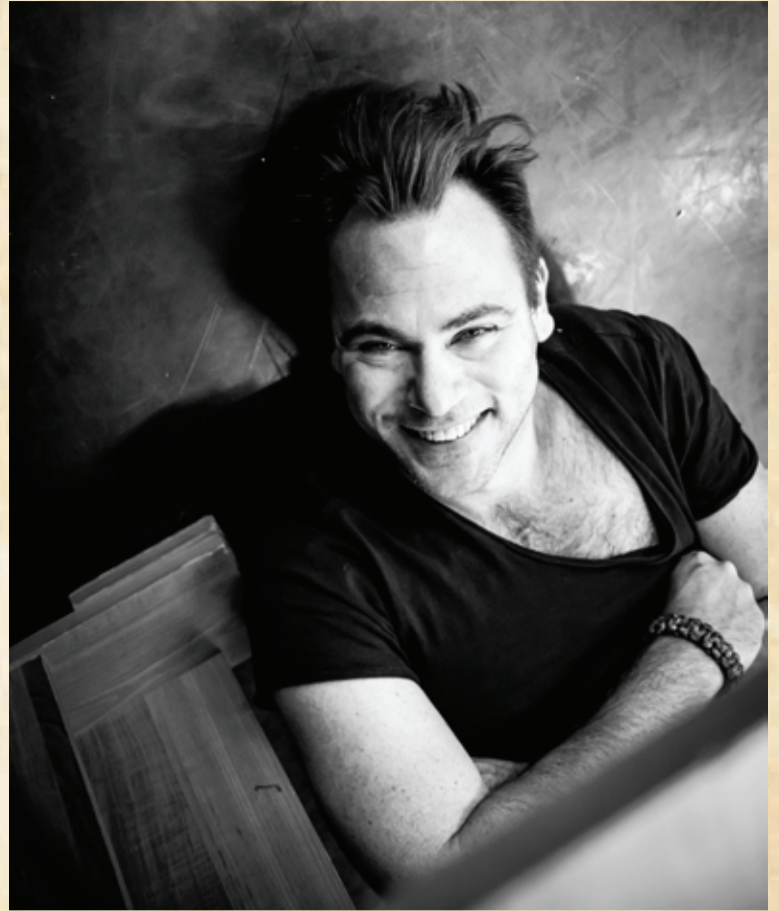
– Csak prózai, vagy zenés szerepekben is láthatja önt a közönség?

– Abszolút mindkettőben, sőt ehhez az utóbbihoz kapcsolódik egy közelmúltbeli lehetőség is. 2020-ban láttam a Puskás musical bemutatóját, egy fantasztikus darabot, nagyon jó szereplőgárdával, remek rendezéssel. Persze bennem is megfordult, hogy de jó lenne szerepet kapni egy ilyen remek előadásban. Ez volt augusztusban, s úgy hozta a sors, hogy – mivel lekezdtem a szerepeket – októberben castingot hirdettek, amin én is megmértem magam. Sikerült megkapnom Vörös elvtárs szerepét, ez által Szabó P. Szilveszter váltója lettem. A pandémia miatt csúszás volt az előadásokban, de idén nyártól játszottuk a Margit-szigeten, majd Szegeden és Szarvason, azóta pedig az Erkel Színházban fut a darab. Szeretem azt a profizmust, amit Sente Vajk a darab rendezője képvisel, s próbálok én is úgy hozzáállni a dolgokhoz, hogy méltó legyek rá, hogy beválogattak egy ilyen szereplőgárdába.

– Ha már a rendezőt említette, önben is megfordult hasonló ambíció, hogy átáll a színpad másik oldalára?

– Tagadhatatlan, hogy megfordult már ilyen gondolat a fejemben, de a színészet a számomra most a legfontosabb. Amire viszont egy kicsit vágyom, hogy végre a film is megtaláljon engem színészként. Dolgoztam már sorozatokban, de olyan igazán nagy lehetőségem még nem volt kipróbálni magamat a filmvászonon.

Egyébként a színház kitölti az életemet, nagyon sokat dolgozunk napjainkban is, sűrű az életünk. Szeptember-októberben négy bemutatónk volt, január végén lesz még az Imposztor bemutatója Bagó Ber-

talán rendezésében, Benedek Miklós és Nemcsák Károly főszereplésével.

A szakmámon kívül természetesen nagyon fontos számomra a családom is, két fiam van – 7 és 9 évesek – a feleségem pedig nekem a biztos háttérrel jelenti, ő koordinálja az életünket, így részére nagyon sok köszönettel tartozom.

– Visszatérve a Száll a kakukk fészkére, egy színésznek mennyire kell megbolondulnia ahhoz, hogy hiteles legyen egy adott szerepben?

– Egy színésznek mindent el kell tudnia játszani. Nem mondom, hogy a főpróbahéten – hiszen a kollégák is bolondok alakítottak – nem súroltuk az elmeháborodottsághoz közeli állapotot, még a büfében is, de tán pont ennek is köszönhetően végül egy erős előadás született, amibe mindenki a maximumot tette bele. Szinte az egész társulat folyamatosan, egyszerre van a színpadon, és ott a maga, a másiktól független külön kis életét éli. Ebből született meg végül egy nagy társasjáték, amiben sikerült összekovácsolódnunk, s – legalábbis én mindenképpen úgy érzem – egy remek előadást hoztunk létre.

– Belülről sikernek érzi a darabot, de mik a nézői reakciók?

– Ez nem egy könnyű kis színházi élmény, de a színházunknak elsősorban az a célja, hogy – műfajtól függetlenül – jó előadásokat vigyen színre. A darab egy elgondolkodtató üzenetű mű, s ha a néző befogadja a mondanivalóját, akkor már úgy érzem sikerült elérni a célunkat. Van benne jó néhány olyan dolog, amiről a nézőnek éreznie kell, hogy ez akár vele is megtörtént, vagy megtörténhet. Persze vannak vicces situációk, nevetgetős részek a történetnek, de alapvetően egy súlyos mondanivalójú drámát láthatunk.

Annak ellenére, hogy a filmből – amiért Jack Nicholson Oscar-díjat kapott – illetve a regényből sokan ismerik a művet, mégis remélem, hogy sikerült most nekünk a saját eszközeinkkel átadni a szerző üzenetét.

– Nicholson éppen az ön szerepét alakította a filmben, próbált tőle átvenni dolgokat?

– Régen láttam a filmet, s mostanában szándékosan nem is néztem meg újra, hogy ne zavarjon be a szerepem megformálásában. Vallom, hogy bármilyen szerepet is kapjon egy színész, ha nem saját magából fogalmaz az ember, akkor az nem lesz érvényes, nem lesz hiteles. A színpadon ki kell raknunk a lelkünket és muszáj őszintének lennünk, ha ez nem történik meg akkor az csak egy elhibázott szerepalakítás lesz.

Amit játszom az egy nagy főszerep, ami kihívást jelenthet mindenkinek számára. Szerencsére a rendezővel Funtek Friggyessel – hiszen már többször dolgoztunk együtt – remekül megértjük egymást, adott esetben elmondhatom a gondolataimat, ötleteimet. Még otthon is nagyon sokat rágódtam a figurámon – szinte ezzel keltem, ezzel fekédttem – és ennek eredményét be tudom építeni a szerepembe.

Felfogásom szerint egyébként is megpróbálok minden rám kiosztott figurával azonosulni, s minden este úgy menni fel a színpadra, mintha aznap este lenne a darab bemutatója.

– Eddig csak néhány előadás ment le a darabról, hogyan látja a fogadtatást?

– Fontos a nézői kontroll, s már ebből a pár előadásból látjuk, mikor, hol, hogyan reagál a közönség. Volt egy olyan előadásunk, amelyen nagyrészt fiatal nézők ültek, elképesztően szerették és a végén állva tapsoltak nekünk. Ez a mű nagyon megfogja őket, hiszen a fiatalságra jellemző lázadást mutatja be, a csibész McMurphy korokon átívelve a lázadás szimbóluma, ő az, aki megpróbálja megváltoztatni az őt körülvevő világot.

Azt tudjuk, hogy megvannak azok a jó alapok, amiket a próbákon fektettünk le, így minden előadásban egyre magabiztosabbak leszünk, s remélem ez a darab hosszú távon is megmarad a színház repertoárján.

Tölgyesi Tibor
fotó: Kállai-Tóth Anett

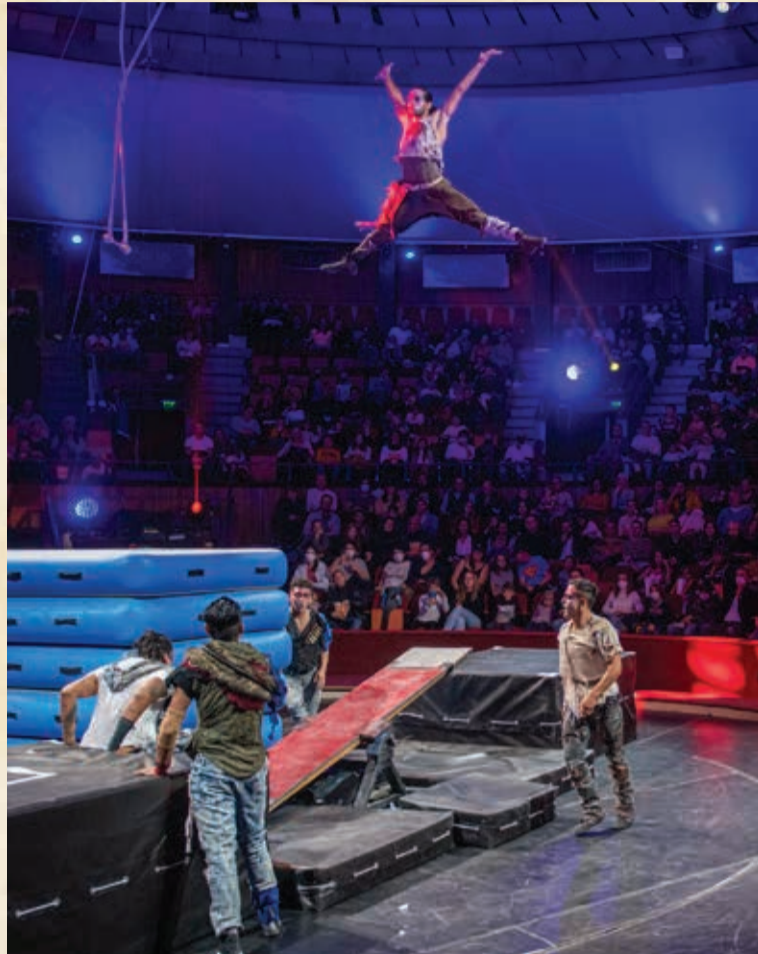
A Semmelweis Egyetem hallgatói *a Fővárosi Nagycirkuszban*

Másodszorra látogattak el a Semmelweis Egyetem hallgatói november 20-án, a Csontváry Program keretében a Fővárosi Nagycirkuszba. A Csillagtánc előadásunkon és az azt követő cirkuszpedagógiai foglalkozáson az egyetemről eddig háromszázötven diák vett részt.

A Csontváry programban a 2021-22-es tanév első szemeszterében a Fővárosi Nagycirkusz összesen hat alkalommal várja a programban részt vevő felsőoktatási intézményeket: a Nemzeti Közsolgálati Egyetemet, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemet és a Semmelweis Egyetemet. Az előzetes regisztrációhoz kötött programra több mint ezer egyetemi hallgató jelentkezett.

A következő Csontváry Programhoz kapcsolódó előadásra és kísérőfoglalkozásra november 27-én kerül sor, amelyre a Nemzeti Közsolgálati Egyetem és Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem hallgatóit várjuk. A Semmelweis Egyetem hallgatói ebben a szemeszterben utoljára december 4-én látogatnak el a Fővárosi Nagycirkuszba.

Teltház előtt mutatták be a Fővárosi Nagycirkusz téli műsorát

Világhírű külföldi artizaművészek közreműködésével mutatták be a Fővárosi Nagycirkusz Csillagtánc című klasszikus, karácsonyi műsorát, amelyben az intézmény új balettkara is bemutatkozott.

A Fekete Péter által rendezett klasszikus cirkuszi műsor meghitt, adventi hangulatot varázsol a többszörös cirkuszfesztivál-díjas artizaművészek izgalmas produkcióival. A december 31-ig látható műsor minden korosztály számára élményteli

kikapcsolódást nyújt. Az adventi hangulatot tovább emeli a darabban felhangzó, Kárászy Szilvia által a Fővárosi Nagycirkusz zenekarának rendelkezésére bocsátott Európában egyedülálló harangjátéka.

Élő zenés kisszínházi darabbal folytatódott a bemutatók sora a Kecskeméti Nemzeti Színházban: a Ruszt József Stúdiószínházban Kovács Lehel első közsínházi rendezését, a Leonce és Lénát láthatják a nézők.

Kovács Lehel Kecskeméten mutatkozott be rendezőként

Kovács Lehel színművészként többek közt a Drága örökösök és az Aranyélet című televíziós sorozatokból, illetve a Made in Hungária vagy a Kincsem című filmből már jól ismerhetik a nézők, de ezúttal színházi rendezőként is bemutatkozott Büchner páratlan finomságú vígjátékával.

Leonce egy padon fekvé arórl elmékedik, mily nehéz az élet örökös rétlenségben. Elvégre „iszonyú semmittevés grasszál mindenütt”, s „a sok hős, zseni, tökféj, szent, bűnös, családapa velejében nem más, mint rafinált naplopó”. Barátja, Valerio is megerősíti: „nagy az én elfoglaltságom, semmit sem csinálók”. Leonce épp eltaszítja magától az apja által neki kijelölt Rosettát, amikor értesül róla, hogy a frigy után a korona is a fejére szállna. Egyik lehetőség sem érdekli. Házasodni szerinte

olyan, mint „utolsó cseppig kiinni egy gémeskutat.” Valami másba akar hát fogni, ezért Valerio társaságában megszökik az udvarból, hogy megtalálja igaz szerelmét, s Léna, a bánatos, elkeseredett menyasszony nem is várat sokáig magára...

A színmű fiatal főszereplői be akarják maguknak bizonyítani, hogy többek egyszerű báboknál, akik mások által előírt szabályok szerint élnek, de rá kell döbenniük, hogy a világ rendje alól ők sem kivételek, és folytatniuk kell az örök színjátékot.

Ebben az előadásban találkozik először a kecskeméti közönség Hartai Petrával (Léna) és Gyuriska Jánossal (Valerio). A további főbb szerepekben Hegedűs Zoltán (Péter), Szemenyei János (Leonce herceg) és Horváth Alexandra (Rosetta) látható. Az államtanács elnökét Csapó

Virág formálja meg, ami azért izgalmas újítás a rendezőtől, mert ezt a szerepet korábban férfi színészek játszották.

Érdeklőség a szereposztást illetően, hogy a premieren, valamint az első előadásokon Leonce herceget maga a rendező, Kovács Lehel alakította.

Az előadás további különlegessége az élő zene: a zongoránál a Leonce herceget alakító Szemenyei János ül, Kürtösi Ferenc színpadmester dobol, Szabó Dániel kellékes pedig gitárt kap a kezébe a Valériót játszó Gyuriska Jánoshoz hasonlóan. A darab zeneszerzője Krisztik Csaba színművész.

A '80-as évek hangulatát megidéző jelmezeket, valamint a monumentális díszletet Kálmán Eszter álmodta meg.

Sárdi Barbara

Bács-Kiskun megyei prima díjat kapott Csombor Teréz

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház Aase-díjas színművésznője, Csombor Teréz vehette át a Bács-Kiskun megyei Prima Díjak egyikét, és a vele járó 1 millió forintos jutást a 2021. november 26-án, a Four Points by Sheraton Kecskemétben rendezett nagyszabású gálaesten.

„Mindig indíttatásom volt, hogy így, vagy úgy szórakoztassam az embereket! Nem tudom, honnan jött ez belém, szüleim normális, falusi emberek voltak, nyilván némi 'lepke' röppent reám!” – vall hivatásáról Csombor Teréz, akit az Eszenyi Enikő rendezésében színpadra állított Cirkuszhercegnő című operettben láthat legközelebb a közönség, Karolin szerepében.

Rendhagyó helyszínen tartott premiert a Kecskeméti Nemzeti Színház

Az előadás különlegessége, hogy a nézők is komoly szerepet kapnak: mint esküdtek, ők döntenek el, elítélje-e a bíróság Lars Koch vadászpilótát, aki nem parancs szerint cselekedett, és ezzel megölt 164 embert, ám megmentett 70 ezer másikat. A nagyon aktuális, morális és erkölcsi dilemmákat feszegető, párbeszédre sarkalló előadást Cseke Péter rendezte. A Terror című tárgyalótermi drámát autentikus helyszínen, a Kecskeméti Törvényszéken mutatták be.

"2021. május 26-án 20 óra 21 perckor a vádlott egy levegő-levegő típusú irányított repülő lövedékkel lelőtte a német Lufthansa repülőtár-

saság egy személyszállító repülőgépét, és ezzel megölte a repülőn tartózkodó 164 embert.

Mielőtt megkezdjük a tárgyalást, arra kérem önöket, hogy mindent felejtessenek el, amit erről az esetről olvastak vagy hallottak. Valóban mindent. Kizárólag önök kapták meg a jogot, hogy itt ítélkezzenek, önök az esküdtek, a laikus bírák, akik ma Lars Koch vádlott felett törvényt ülnek. A törvényt felruhazza önöket azzal a hatalommal, hogy egy ember sorsáról döntsenek. Kérem, vegyék ezt a felelősséget komolyan. Kizárólag afelett fognak ítélkezni, ami itt a tárgyaláson elhangzik. Ítélezzenek tehát nyugodtan és higgadtan. És min-

denekelőtt: gondoljanak arra, hogy önök előtt egy ember ül. Ugyanazok az álmai, mint önöknek, ugyanazok a szükségletei, boldogságra törekszik, mint önök. Maradjanak ezért az ítélhathozatalkor önök is emberek. Az ítéletet, amit hoznak, azonnal ki fogjuk hirdetni. Tehát önök egyedül szabják meg ennek az eljárásnak a kimenetelét."

A www.terror.theater oldalon fut egy szavazatszámoló, amely segítségével látjuk a nézői döntéseket a világ bármely pontján, ahol szintén bemutatják Ferdinand von Schirach művét, ami egyébként a jogász és író első darabja. A honlapon nyomon követhető az is, a

kecskeméti nézők felmentik-e vagy elítélik Lars Kochot.

"Szerintem korunk egyik legnagyobb problémája a terrorizmus, ezért muszáj beszélni róla, és pont azért tartom kiválónak ezt a darabot, mert arra készítet minket, hogy vitatkozzunk, állást foglaljunk a témában" - indokolta a választást Cseke Péter rendező.

Lars Koch vádlottat Koltai-Nagy Balázs formálja meg, a bírósági elnök szerepében Magyar Évát láthatjuk, a védőügyvédet Varga Zoltán, az államügyésznőt Márcz Fruzsina, a két tanút pedig Sipos Imre és Danyi Judit játssza.

Sárdi Barbara

A Magyar Művészeti Akadémia Díját Szántusz Noémi Noya nyerte el a 12. SZÍN-TÁR-on. A Kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Színház és Film Kar elsőéves mesterszakos hallgatójának Ajándékul vegyétek tőlem című work in progress kísérleti performansza az egyik legsikeresebb esemény volt az idei Színművészeti Egyetem Találkozójának. Noya gyermekkori, fiatalkori dilemmáit, traumáit, a felnőtté válás nehézségeit dolgozza fel nem szokványos előadásában.

- Mennyire lepődtél meg, amikor kiderült, hogy te vagy az egyik díjazott az idei SZÍN-TÁR-on?

- Matók Szilvia, a Kecskeméti Nemzeti Színház művészeti főtítkára hívott fel, hogy megossa velem a hírt. Megköszöntem neki, és körülbelül ennyi volt a telefonbeszélgetés. Pont ott ült mellettem egy barátom és egyből kérdezte, hogy milyen

rossz dolog történt velem, annyira lefagytam...

- Ez amiatt lehetett, mert nem voltál benne biztos, hogy elég jól sikerült a produkciód vagy amikor elkészültél, akkor te tudtad, hogy kiboztad magadból a legjobbat, csak egyszerűen zavarba jössz a pozitív kritikától?

- Azt hiszem, ebből kiderült, hogy furcsán kezelem, ha dicsérnek, nehezen fejezem ki az örömet.

- Miért pont kísérleti performansz?

- Eredetileg írtam egy szöveget a gyerekkori traumáimról, a gyermekből felnőtté válás nehézségeiről, dilemmáimról, egy teljesen más előadáshoz. Ebben Kozma Gábor Viktor volt a tutorom. Az a darab végül nem kelt életre, viszont egy dologban teljesen biztos voltam: nem a fióknak írtam, nekem erről beszélnem kell. Megkerestem tehát Adorjáni Pannát, aki performanszművészettel foglalkozik, a műfajon belül ő koordinált.

- Mennyire számít újdonságnak a magyar színházi világban egy ilyen performansz?

- Maga a performansz egy létező fogalom Magyarországon, csak még nem igazán kötik össze a színház definíciójával. Hazánkban most indult el az első olyan osztály, ahol ezt egyetemi körülmények között oktatják - ennek én is tagja vagyok. Az a célunk, hogy tanév végére öt performansz megszülessen.

- Mitől "work in progress", azaz folyamatban lévő a performansz?

- Minden előadás kezdetén elmondom a közönségnek, hogy szeretném, ha egy visszajelzési körrel zárulna a performansz. A visszajelzésekből, tanácsaiból, igényeiből pedig tovább építem, formálok a darabot.

- Mennyire volt nyitott erre a kecskeméti közönség?

- Az egyik legjobb közönség volt e tekintetben, rendkívül interaktívak voltak. Lehet, hogy többen ültek színházi berkekben jártas emberek köztük, mint máskor. Számos olyan visszajelzést kaptam, hogy "elopom tőled ezt az ötletet" vagy "én is szeretnék ilyet".

- Volt egy vicces malőr a kecskeméti előadásod előtt, amit aztán bele is szőttél az esti performanszodba. Elmeséled?

- A Kecskeméti Nemzeti Színház fotósa, Peti jött fotózni a próbát. Meglepődött, amikor látta, hogy én épp az asztalon fekszem elgondolkodva, úgyhogy kérdezte, hogy mikor fogok próbálni, én pedig rávágtam, hogy épp azt teszem. Megsajnálta, mert tudtam, hogy nem a leglátványosabb fotótéma, ahogyan én a világomba feledkezve fekszem. Annyira vicces volt ez a jelenet, hogy muszáj volt ezzel a történettel kezdenem utána az előadásom.

- A színész többnyire karaktert játszik, te viszont itt saját magad, a megélt érzéseid tárod fel idegeknél. Ez milyen érzés?

- Saját magam esztetizálása történik ebben a performanszban - ezt tőlem sokkal okosabb színházi emberek találták ki, nem én. Tehát valóban, az én emlékeim, traumáim, érzelmeim kerülnek középpontba, de az egész mégis egy előadóművészeti keretben áll, tehát soha nem leszek teljesen én. Nagyon kíváncsiak is a nézők, hogy a performansz milyen arányban valós és fiktív. Én magam is kísérletezem vele, hogy mikor vagyok teljesen önmagam, mikor szólok magam, mikor szólok meg a saját hangozom és mikor játszom Nagy Katicát, akivé átlényegülhetek. A célom, hogy minél kevesebbszer játsszak bármit is, inkább a saját, felnőtt énem domináljon.

- Ez nagyon bevállalósnak tűnik! Nem félelmetes ennnyire kiadni magad?

- Minden előadás elején próbára teszem a nézőket egy játék keretében, hogy kiderítsem, megbízhatok-e bennük, vigyáznai fognak-e rám annyira,

hogy ennyire mély dolgokról beszéljek előtűk. Az egész performansz kölcsönös bizalomra épít.

- Neked mindez fájdalmas vagy felszabadító élmény?

- Felszabadít, mert tudom, hogy a közönség soraiban ülök közül is bárkivel megtörténhetek ugyanazek a traumák, nehézségek, ezáltal rá tudnak kapcsolódni, tehát nem érzem magam egyedül és kiszolgáltatottan.

- Mondhatjuk, hogy saját magad pszichológusa vagy ezen a performanszon keresztül?

- Azt gondolom, egyébként is a magam pszichológusa vagyok. Az Ajándékul vegyétek tőlem különösen izgalmas számomra, figyelemmel kísérem, hogy azután, hogy kiírtam magamból, sokszor átgondolom, újraélem, újra eljátszom, vajon kikopik-e belőlem ez a trauma, és ha igen, akkor tud-e ugyanolyan hatásos maradni a performansz. A BA-s szakdolgozatomat is abban a témában írtam, hogy a traumafeldolgozás színházi körülmények között miként tud megvalósulni. Érdekes, hogy Szabó Attila egyik könyve volt a szakdolgozatom alapja, úgyhogy kellemes meglepetésként ért, amikor megtudtam, hogy ő az egyik zsűritag. Szerencsére tudtam vele beszélgetni, és kaptam tőle újabb könyvajánlásokat a témában.

- Meddig tervezed az életútját ennek a performansznak?

- Jöhet a világkörűli turné! Viccen kívül, szeretném Erdélybe elvinni és még egy ideig Magyarországon is játszani. Esetleg még Olaszország jöhet szóba, mert olaszul tudok...

Sárdi Barbara

Királynők és királyok évada

Hatvan előadás, műfaji sokszínűség, hazai és nemzetközi sztárok

Királynők és királyok évadával várja a közönséget a fertőrákosi barlangszínház 2022-es szezonja. Szent Erzsébet legendája, Sissi szerelme, Levi Strauss élete, a Vadak ura családi musical, Bartók Béla, Lehár Ferenc, Ábrahám Pál halhatatlan művei, Fenyő Miklós, Zorán, Dés László dalai, a hatszoros Grammy-díjas David Sanborn világsztár szaxofonos, valamint Stanley Jordan gitáros csillag koncertjei szerepelnek a gazdag műsorban. Játsszóhelytörténeti rekordként összesen hatvan előadást tartanak.

A musical, a dzsessz, az operett, a rock and roll, a komoly- és könnyűzene legnagyobb szerzőinek, népszerű előadóinak nagyszabású történetei, szerzeményei elevenednek meg a színpadon a műfaji sokszínűség jegyében.

Pataki András, a fertőrákosi barlangszínházat működtető Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője elmondta: a fertőrákosi kőfejtőt és témaparkot április 1-től nyitják meg. A barlangszínház műsorát program- és stílusgazdagság jellemzi, ez optimizmusra adhat okot számukra. Soha ennyi előadás még nem volt ezen a játszóhelyen, és az ügyvezető bízik abban, hogy a nézők az érdeklődésben követik őket.

A fertőrákosi barlangszínház 2022-es évadát május 27-én a Punnany Massif zenekar nyitja meg. Másnap Szulák Andrea és a Stúdió 11 Ensemble ad koncertet.

Az Ég tartja a Földet – Erzsébet, a szerelem szentje címmel készül musical Árpád-házi Szent Erzsébet-

ről. Szikora Róbert, Lezsák Sándor és Zsuffa Tünde darabját június 4-én láthatják ezen a játszóhelyen több mint száz szereplővel a Forrás Produkció előadásában.

Egy másik magyar uralkodónőről szóló történet is megelevenedik Fertőrákoson, június 11-én tekinthetik meg a nézők Huszka Jenő és Szilágyi László Sissi, a magyar királyné című operettjét.

Új kezdeményezésként hirdetik meg a Jazzcsütörtök című programot. A műfaj és a borok kedvelőinek szeretnénk koncertekkel egybekötött közös találkozást nyújtani. Először június 16-án lesz ilyen rendezvény, majd július 7-én, 21-én, augusztus 4-én és 18-án várják a Dohnányi terembe az érdeklődőket.

Bartók Béla A csodálatos mandarin és Ravel Bolero című legendás szerzeményeire készülnek táncművek a Soproni Petőfi Színház és a Forrás Színház országosan egyedülálló koprodukciójában, az InterEUropa Balett előadásában külföldi sztártáncosokkal úgy, hogy különleges élményként, soha nem látott formációban a világhírű Bogányi Gergely Kossuth-díjas zongoraművész, Boros Misi, a Virtuózok győztese, a zongora hercege, Binder Károly Erkel Ferenc-díjas nemzetközi hírvé jazz-zongorista, zeneszerző és Varga Gábor, a hazai jazz kiemelkedő zongoristája játsszák a darabokat a színpadon koncertszerűen a magyar fejlesztésű Bogányi-zongorákon június 18-án.

A játszóhelyen rendszeresen fellépő Győri Filharmonikus Zenekar június 19-én ad hangversenyt a bar-

langszínházban, majd július 10-én és augusztus 20-án is visszatérnek oda egy-egy délutánra.

A legendás magyar énekes, Zorán június 26-án koncertezik a zenekarával a barlangszínházban.

A Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. és a Gerberhaus Kulturproduktionen produkciós iroda közötti együttműködési megállapodásnak köszönhetően a német nyelvű közönségnek a barlangszínházban Ábrahám Pál Bál a Savoyban című revüoperettjét tűzik műsorra a leghűségesebb város teátrumának művészeivel. Az idei szezonban már nagy sikerrel játszott produkciót június 24-én és 25-én láthatja újra a közönség, majd júliusban, augusztusban és szeptemberben is szerepel a műsorban összesen 14-szer.

Ugyancsak a német nyelvű látogatókra gondolva Lehár-gálaestet is tartanak az évadban hatszor. Benedekffy Katalin operaénekes szervezésében először június 30-án látható az operett-összeállítás, amely magyarul is megtekinthető július 2-án a műfaj kiemelkedő képviselőivel.

Megrendezik a negyedik Sopron-Drum nemzetközi ütőfesztivált jövő nyáron. Ennek keretében a nyitó napon, július 7-én Fekete-Kovács Kornél, Bartók Vince és Szabó Dániel Ferenc triója zenél a Jazzcsütörtökön.

Ezt követően a Stanley Jordan Quartet lép fel. A világsztár gitáros 2017-ben már játszott a barlangszínházban, és annyira lenyűgözte a helyszínt, hogy nagy örömmel tér vissza oda. Majd a fesztiválon a David Sanborn Acoustic Band koncertezik.

A rendezvényorozat alatt a tervek szerint a Strasbourgi Zeneakadémia tanárai Emmanuel Sejourne és Sylvie Reynaert ütőhangszeres művészek, valamint a David Sanborn Band dobosa, Billy Kilson tart workshopokat.

Dés László és barátai július 16-án adnak koncertet a játszóhelyen. A műsor vendége Básti Juli és Mácsai Pál.

A Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar nagy sikerű Őtóra hangoló elnevezésű kamarakoncertjei ebben a szezonban is folytatódnak, július 17-én, 31-én, augusztus 7-én, 21-én és 28-án várják a komolyzenét szerető közönséget a Dohnányi terembe.

A Vadak Ura – The Covenant című nagyszabású családi musical a Soproni Petőfi Színház és a TBG Production közös előadása július 22-én, 23-án, 29-én és 30-án tekinthető meg. A sztárénekeseket felvonultató

látványos produkció premierje Pataki András rendezésében október közepén a fővárosi RaM Színházban volt, s elindult országos turnéjára. A zenés darab írója Egressy Zoltán, a zeneszerző Sebestyén Áron, a dramaturg és a dalszövegek szerzője Müller Péter Sziámi.

A barlangszínházba augusztus 5-én és 6-án érkezik a Csókkirály című koncertshow. A Crescendo Music Management bemutatója a magyar rock and roll, a Hungária együttes és Fenyő Miklós életműve előtt tiszteleg.

Levi Strauss életéről szól Jávor Ferenc A farmerkirály című klezmermusicalje. A Budapest Klezmer Band előadását augusztus 26-án és 27-én tekintheti meg a közönség Fertőrákoson.

A 2022-es barlangszínházi szezont Rúza Magdi koncertje zárja szeptember 10-én.

BARLANG'22

KIRÁLYNŐK & KIRÁLYOK ÉVADA

MÁJUS 27. 20H PUNNANY MASSIF NYITÓKONCERT	
MÁJUS 28. 20H Szulák Andrea és a Stúdió 11 Ensemble koncertje	
<p>JÚNIUS</p> <p>04. 20h AZ ÉG TARTJA A FÖLDET Szent Erzsébet legendája musical / Forrás Színház</p> <p>11. 18h SISSI, A MAGYAR KIRÁLYNÉ operett / Munkácsi Operett</p> <p>16. 18h JAZZCSÜTÖRTÖK</p> <p>18. 20h BARTÓK: A CSODÁLATOS MANDARIN - RAVEL: BOLERO táncmű a zongora kísérettel / Soproni Petőfi Színház</p> <p>19. 18h ZORÁN koncert</p> <p>26. 20h ZORÁN koncert</p>	<p>AUGUSZTUS</p> <p>04. 18h Jazzcsütörtök</p> <p>05. 20h CSÓKKIRÁLY KONCERT SHOW</p> <p>06. 20h CSÓKKIRÁLY KONCERT SHOW</p> <p>07. 17h Őtóra hangoló</p> <p>18. 18h Jazzcsütörtök</p> <p>20. 18h Győri Filharmonikusok</p> <p>21. 17h Őtóra hangoló</p> <p>26. 20h FARMERKIRÁLY KLEZMER MUSICAL</p> <p>27. 20h FARMERKIRÁLY KLEZMER MUSICAL</p> <p>28. 17h Őtóra hangoló</p>
<p>JÚLIUS</p> <p>02. 20h Lehár-gálaest</p> <p>07. 18h Jazzcsütörtök</p> <p>08. 20h SOPRON-DRUM</p> <p>09. 20h STANLEY JORDAN QUARTET</p> <p>10. 18h Győri Filharmonikusok</p> <p>16. 20h DÉS LÁSZLÓ: LEGYEN ÚGY!</p> <p>17. 17h Őtóra hangoló</p> <p>21. 18h Jazzcsütörtök</p> <p>22. 20h VADAK URA THE COVENANT</p> <p>23. 15h VADAK URA THE COVENANT</p> <p>23. 20h VADAK URA THE COVENANT</p> <p>29. 20h VADAK URA THE COVENANT</p> <p>30. 15h VADAK URA THE COVENANT</p> <p>30. 20h VADAK URA THE COVENANT</p> <p>31. 17h Őtóra hangoló</p>	<p>Szeptember 10. 20H</p> <p>RÚZA MAGDI KONCERT</p> <p>KÖVESS MINKET! A BARLANGSZÍNHÁZ</p> <p>BARLANGSZÍNHÁZ</p> <p>ONLINE BÉRLÉSEK: PROKULTURA.JEOP.HU/SEASONTICKET</p>

Érettségi Zalaegerszeg

Egy „békebeli” tanári szobába invitálta a Hevesi Sándor Színház új bemutatójával a publikumot.

Fodor László leginkább Molnár Ferenc stílusára emlékeztető nagy sikereket arató színpadi művei közül az 1935-ben megjelent és bemutatott Érettségi című vígjátékát tűzték műsorra.

A boldog békeidőkben játszódó történet egy leánygimnázium tanári szobájában bonyolódik, nem is lépünk ki ebből a térből, a szereplők hozzák be a külvilágot. Az alaphelyzet egy szemetes kosárból előkerült szerelmeslevéllel kezdődik.

A különleges szerelmi szálakkal is megspékelt darab a tanár-diák-

tanár-fiatal-idős-beosztott-igazgató-szerelmes-elhanyagolt viszonyrendszert elemzi sokszor komikusan, de mindig pontos tükröt tartva.

A kérdésfelvetésben, a válaszok megkeresésében és megtalálásában is precíz megfogalmazás elsősorban a rendezőt, Farkas Ignácot és a vele egy hullámhosszon működő játszótársakat dicséri.

Az egyhelyszínes történet, a tanári szoba megálmodója Mészáros Tibor, díszlete az utolsó pillanatilag tartalmaz egy-egy déja vu érzést adó apró elemet is. Legyen ez egy korszakot idéző tárgy a polcon vagy az enteriőr. Ugyanez jellemzi a Szőke Julianna által finom eleganciával ter-

vezett ruhákat is.

Az igazgató szerepében vendégművészként Gergely Róbertet láthatjuk.

A tanári kart Pap Lujza, Baj László, Ecsedi Erzsébet, Besenczi Árpád, Bellus Artila, Mester Edit, Szakály Aurél és Bálint Péter kelti életre. A pedellus szerepében Andics Tibort láthatjuk.

Az érettségi előtt álló lányok: Támadi Anita (Horváth), Dura Veronika (Barabás), Kovács Dóra (Draskóczy) és Kovács Virág (Jeney).

Horváth Kató vőlegénye, Rudnay Tamás szerepében Helvaci Ersan David.

Nehéz és szép a színház ünnepe...

Békéscsaba, Szentes, Szarvas – interjú Seregi Zoltánnal

Színházainkban érzelmekkel telt adventi időszakot élünk, egymás társaságában keressük a nyugalmat; azt az érzést, mely újra megszólaltatja szívünk ünnepi csengettyűit. Fényáradatban úsznak épületeink, teljességében pompázik a karácsonyfa, Thália papjai és papnői pedig estéről estére azon fáradoznak, hogy megtöltsék szeretettel hálás közönségük lelkét. De valami mégis más. Megváltozott minden. Újra.

– Éppen ezért kell most sokkal jobban figyelni egymásra, összetartani, megóvni a másik lelkét – vallja ezt Seregi Zoltán a Békéscsabai Jókai Színház igazgatója, aki nem csak az ünnepről osztja meg gondolatait, hanem összegzi is Békéscsaba, Szentes és Szarvas "színi évét" is.

– Ön azt mondja nehéz, de egyben szép az ünnep. Mire gondol?

– Bennünk él a félelem a járvány miatt, a mindennapjaink szerves része lett az új típusú világégés, de a hitünk töretlen. Tudom, hogy a három település színházi munkája 2021-ben talán kitartóbb volt, mint valaha. Békéscsabán új utat nyitottunk; tanítunk, tanulunk, játszunk és rendez-

ünk. Ünnepeink, gyarapodunk és jelen vagyunk a mindennapokban. Szarvason igyekszünk színesíteni a nyári időszakot, újdonsággal és különleges darabokkal kedveskedtünk idén. 2021 a bővülés éve is volt; megnyitottunk a szentesi Tóth József Színházat és újtárra indítottuk a kultúra egy "régi-új" vonalát egy olyan városban, ahol már ezt nagyon várták.

– Sok munkát és kitartást követelhetett 2021. Ön hogy látja mindezt az év utolsó napjaiban?

– Igen, sokat dolgoztunk. Csatában és egymásra építve. Hálás vagyok kollégáimnak a kitartásért, az áldozatos alkotásért. Itt szeretném megköszönni Békéscsaba, Szentes és Szarvas lakosságának, vezetésének támogatását is. Amikor összegzek magamban, a hála az ami először eszembe jut, hiszen ahogy említettem: együtt építünk, lépéstől lépésre.

– Idézek önnek egy olyan színről, akire tudom, hogy felnéz. "Életem legszebb emlékei a vizek partjához és a vízen élő emberekhez, történeteikhez kötődnek" – vajon ki vallott így?

– Bevallom elérzékenyültem. Bánhidai László színész, aki idén 115 éve született, mindenki Matula bácsijának szavai ezek. Tüskevár. Meghatározó volt nekem, főleg Ő. Meleg szívvel emlékszem rá. Tanítóak a szavai. Nekem ma azt jelenti, hogy mindannyiunknak meg kell találni azt a közeget, amely gyökereinkből ered, amely kultúránkat erősíti és amely kötődést mutat egymás felé. Együtt kell megalkotnunk saját történeteinket, hiszen így tudunk építeni. Nem csak önmagunkat, egymást, vagy színházainkat, hanem egy egész közösséget is. Össze kell tartanunk és segíteni a legnehezebb időkben is.

– 2021 karácsonya. Mit üzen?

– Együttérzést, hálát és küzdelmet, ha összefoglalom mai beszélgetésünket. Hit, remény és szeretet: kívánom mindenkinek, hogy átérezze mindezt szerettei körében. Veszteségeinkre fájó szívvel emlékezzünk, de lássuk meg azt is, amiért érdemes tovább haladni az úton. Kívánok megnyugvást, erőt és ehhez kitartó társat, barátokat! Áldott, békés karácsonyi ünnepet és egyben sikeres, boldog új esztendőket kívánok mindenkinek! Köszönöm.

Torday Henrietta

A mitológiai időkben játszódik Görögföldön a Csokonai Színház új ifjúsági darabja, *Herkules – A kezdetek*, amely ősbemutatója novemberben volt a Hajdúböszörményi Sillye Gábor Művelődési Központban.

Történetünk a mitológiai időkben játszódik Görögföldön. Míg az istenek az Olümposzon dőzsölnek, addig az emberek nagy része szegénységben él. A tizenhárom éves Herkulest bántja, hogy éhezik a családja. A fiatal fiú erősebb, mint bárki a faluban, de hiába dolgozik akár tíz ember helyett is, attól még nem lesz több termés a földeken. Herkules elhatározza, hogy elindul az istenekhez segítséget kérni. Azonban az Olümposz kapuján nem lehet csak úgy belépni, előbb teljesíteni kell tizenkét emberfeletti, világmegváltó hőstettet. És aki a próbákat kiállja,

Herkules – A kezdetek

Mesejáték ősbemutató a Csokonaiban

istenné válik, és átléphet a kapun. Herkules nem ismer lehetlent, nekiveselkedik a próbatételeknek! Azonban az istenek nem akarják körükben látni a fiatal hőst – mindent elkövetnek, hogy Herkules elbujjon.

A Csokonai Színház előadása a kisméretű társadalmi réteg és az elit egymáshoz való viszonyát tematizálja a kamasz Herkules történetén keresztül. Fiatal hősiünk nagy utat jár be. A szegény fiúból híres sztár lesz. Hogyan alakulnak át célkitűzéseink a sikereink során? Hogyan hat ránk a hírnév? Vajon elérhető a csillagos ég anélkül, hogy az

otthonról hozott értékeket feladjuk? Többek között ezekről a kérdésekről szeretnénk gondolkodtatni fiatal nézőinket.

„Mikó Csabával régóta gondolkodtunk Herkules alakjában, de sokáig nem találtunk izgalmas fókuszot, amit hozzá tudtunk volna társítani. Aztán rájöttünk, hogy el kell rugaszkodnunk az eredeti mitológiától, egy új történetet kell írunk, Herkules gyerekkorát kell megfogalmazunk, amiben elemeiben megjelennek a mitológiában található történetek is” – mesél a darab keletkezéséről a rendező. „Maga a történet arról szól, hogy Herkules milyen változásokon megy keresztül, ahogy egyre magasabbra jut. Azt vizsgáljuk, hogy megtarthatók-e az otthonról hozott értékek, kísérnek-e minket a csúcsra vezető úton. A próbák során nemcsak Herkules ereje, hanem az embersége is próbára kerül. Ráadásul egy újabb vetülete is lesz a történetnek, amikor azt látjuk, hogy ahhoz, hogy az ember feljebb jusson, szükség van a médiára. A Herkules történetben persze nem mémeket gyártanak, hanem a költő talál ki meséket Herkulesről és ez alkalmas terep arra, hogy megvizsgáljuk, hogyan hat vissza a hírnév a hősiünkre. Ezt az utat járjuk be az előadással” – mondta a színháznak adott interjújában Madák Zsuzsanna.

A minden akadályt legyőző, rettenthetetlen hős szerepében Kránicz Richárdot láthatják a gyerekek. „A mi előadásunk Herkulese egy mo-

derű köntösbe bújtatott mitológiai alak, aki épp útkeresős, lázadó, kamasz korszakában van, maga a történet pedig az első hőstetteitől indul. Ha már modernizálás, én sem klasszikus görög tógában, hanem bőrdzsekiben fogok játszani.” A színész külön hangsúlyozta a darab frissességét, aktualitását: „Azt hiszem, Mikó Csaba nagyon aktuálisan nyúlt hozzá a történehez. A mai fiatal generáció számára a trendiség központi dolog, túl sok felület van arra, hogy híressé vagy ismertté válhasson

az ember a közösségi oldalakon. A darabban Herkulesnek is efféle útja van: ő egy rendes, családját szerető srác, aki, amint felkapott lesz, elkezd elveszíteni az értékeit, kifordul önmagából, nagyképű lesz. A történet így egy afféle fejlődés-történet, és arról szól, vajon sikerül-e Herkulesnek megtalálnia a középutat, tud-e úgy hős és híres lenni, hogy közben megmarad embernek, vagy megreked a nagyképűség és gög állapotában.” (A produkció a Lázár Ervin Program keretében valósult meg.)

Budapesti vendégjátékon volt az Udvarhely Bábműhely

A budapesti Magyarság Háza meghívására kel útra november végén az Udvarhely Bábműhely. Az intézmény Mesedélelőtt című programja keretén belül a székyudvarhelyi társulat két alkalommal játszott Budapesten a Rengeteg Ábel és Kürtös Kata kalandjai című vásári bábjátékát. A három éves kortól ajánlott, kicsiket és nagyokat egyaránt megörvendtető előadást magyar népmesék nyomán írta, tervezte és rendezte: Aracs Eszter.

Az Udvarhely Bábműhely előadásában tanúi lehetünk az első székyel bábhős megszületésének. Ő a vásári bábjáték mintájára létrejövő hős: a Hargita hegyeinek Vitéz Lászlója, a furfangok Paprika Jancsija – becsületes nevén: Rengeteg Ábel. De – mint tudjuk, párban szép az ember – ez Rengeteg Ábel-

re is éppígy igaz. Elbűvölő párjával, Kürtös Katával együtt alkotják az első székyel bábparost. Mindketten ízig-veéig székyel bábok a megjelenésüktől beszédükig, a szokásaiktól a gondolkodásukig. Jól tudják: a medve nem játék, de az ördöggel sem tanácsos packázni, ha nincs annak jó kedve. De ha már muszáj – úgysis győz a jó. Feltéve, ha eléggé elfárad az ebadta ördög. Legalább annyira, hogy esze ágában se legyen kétpatán visszagyalogolni a pokolba. De persze a gonosz banyák sem hagyják magukat – csinos leányokká, megfáradt öregasszonyokká változnak, és kedvük szerint csapják be a főhősöket. De tudjuk: úgysis győz a jó. Hiszen ki lehetne furfangosabb Rengeteg Ábelnél és Kürtös Katánál?

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: Fekete Péter – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: Józsa Mihály – Szerkesztő: Kovács Attila – Korrektor: Nyerges Tünde – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: Aradszki Zoltán – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadót, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: Lengyel Tibor, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: Peidl Péter – Nyomtatás: Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazdátó: Szabó Ferenc – Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501

